

❑ Tasarruf Paketi'nin Almanya'da yol açtığı işçi işveren çelişkisi giderek büyüyor

Metal işkolunda sıcak günlere doğru

■ Tasarruf Önlemleri paketiyle gelen „hastalık halinde ücretlerde yüzde 20 kesinti“ tartışması, yaklaşan yeni toplu sözleşme öncesinde işçi ile işvereni bir kez daha karşı karşıya getirdi.

■ Kısa adı IG Metall olan Alman Metal İşçileri Sendikası, işvereni, Kohl Hükümeti'nin 1 Ekim 1996 tarihinden itibaren uygulama olanağı sağladığı, hastalık kesintisine yönelik yasal değişiklik konusunda uyarırken, 1997 yılı için istediği yüzde 5 oranındaki ücret zammıyla da, patronları adeta çileden çıkarttı.

Haberi orta sayfamızda

Alman Metal İş Sendikası IG Metall Başkanı Klaus Zwickel, İşverenler Birliği Gesamtmetall Başkanı Werner Stumpfe ile bir görüşme sonrasında görüşüyor. İşçi ve işveren liderleri, piyasada son yıllarda gözlenen olumsuz gelişmeler konusundaki karşılıklı suçlamalarını sürdürüyor.

Bence

Mehmet Canbolat

35. yıldan yarınlara...

Takvimlerin 30 Ekim 1961 tarihini gösterdiğinde, bugün sayıları 2 milyonu aşan Almanya'daki Türk toplumunun göçmenlik süreci de artık başlıyor demektir. „Sık dışını“ diyerek, üçbeş kuruş para biriktirebilme uğruna başlayan bu „göç macerası“, şu sıralar yabanda 35. yıldönümünü yaşıyor.

Başından sonuna dek „birşeylere tanımsız bir hasretin“ boyunduruğunda gelip geçen bu süreçte, kabul etse de etmese de, insanlarımız, bu toplumda artık kalıcı. Geçen o uzun 35 yılı, kimi zaman üzen, kimi zaman sevindiren, kimi zaman koşturup belki yoran, kimi zaman bir gece ansızın gelen alevleriyle masun canları uykuda yakalayıp yakan ve ardında bıraktığı nice „neden?“ sorusuyla, milyonların da yüreğini yakan görüntülerle dolu bir dönem olarak tanımlamak mümkün.

Bugün tartıştığımız, irdelediğimiz „göç“ olgusu, aslında bize hiç te yabancı bir sözcük değil. Tarihte ömrünün büyük bir bölümünü at sırtında bir uçtan diğer uca koşturarak, göç ederek geçiren insanımızın bugünkü tablosu, mekan ve yan koşullar dışında, geçmişten farklı mı?

Özyurtta bugün, hergün bir gecede atını, toprağını bırakıp, kentlere, umuda, belki de bir başka belirsizliğe doğru yaşanan kaçışlar, göç geleneğimizin güncel bir yansımasıdır bence.

Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkelerine yönelik göç olgumuz, bu toplumun yerel mekanizmasının onca girişimine rağmen durdurulabilmiş değil. Bugün 2 milyonu aşan nüfusuyla Türk insanı Almanya için artık birçok açıdan toplumsal bir gerçek ve Alman halkı da bu gerçekle iç içe yaşamaktan başka seçeneği olmadığını yavaş yavaş görüyor.

İşte artık geline bu noktanın ardından, içinde yaşadığımız toplumda daha saygın bir konuma gelebilmek için „birilerinden, biryerlerden, taa uzaklardan“ çözüm beklemek, „imdaaat“ diye bağırarak yerine, daha üretken olmanın yolu ve yöntemlerini aramak zorundadır insanımız.

Bunu yaparken önce kendi özümüzde, sonra da bağrında yaşadığımız toplumla da barışık olmaya da özen ve olanaklar elverdiğince çaba göstermeliyiz.

Evrensel mizahıyla dünyayı güldüren Türk...

Nasreddin Hoca MIT ajanı mıydı?

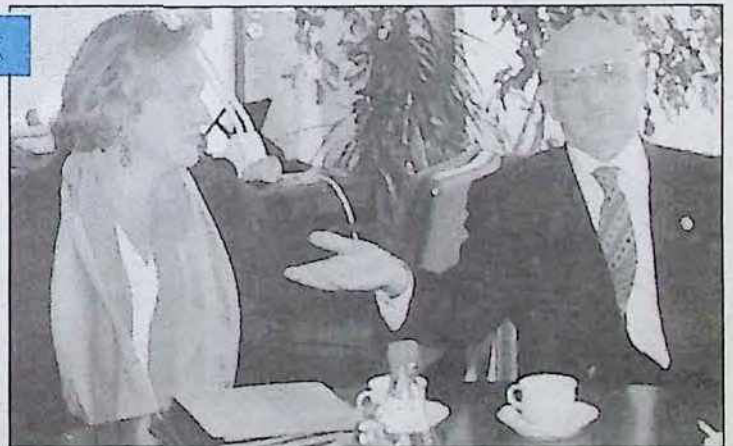
Hoca'mız, araştırmacıların gözünden bilinmeyen yönleriyle 11. sayfada

Dev panayırda zayıf kaldık

Kitap Fuarı'nda Türkiye kayboldu

■ Uluslararası 48. Frankfurt Kitap Fuarı'na Türkiye, Kültür Bakanlığı'nın organize ettiği özel bir bölümle katıldı. Türkiye standında bu yıl, Avrupalı tarafından bilinen ünlü yazarların eksikliği hissedildi. Kültür Bakanlığı'nın, iyi niyetli çabalara rağmen, hazırlıksız olması gözden kaçmadı.

Haberi 12. sayfamızda

Kitap Fuarı vesilesiyle Almanya'ya gelen Kültür Bakanı İsmail Kahraman, Hessen eyaleti Çalışma, Aile ve Sosyal Düzen Bakanı Bayan Stolterfoht ile görüştü. Kültür Bakanımızın Wiesbaden'deki randevuya geç gelmesi, Alman bakanın öğleden sonraki tüm programını da altüst etti. Kültür Bakanı'nın bu apar topar ziyaretin amacını, Alman Bakan da pek fazla anlamamış gibiydi.

Frankfurtlu her 5 öğrenciden biri uyuşturucuyla flört ediyor

13. Sayfada

Almanya'nın sevilen ilk Türk kabare topluluğu Knobi Bonbon yıl sonunda „zorunluluktan“ dağılıyor

Ayrılan yollar

Kabare ustalığının yanısıra, iyi bir gülmece yazarı olarak da bilinen Şinasi Dikmen, sürpriz olarak nitelediği yeni projelerine Frankfurt'ta hazırlanıyor. O artık bir Frankfurtlu.

Almanya'nın ilk Türk kabare topluluğu olarak bilinen ve Almanca oyunları ile ün yapan „Knobi Bonbon“ kurucusu Şinasi Dikmen, artık Frankfurtlu oldu.

Oyuncu ve gülmece yazarı Şinasi Dikmen, 11 yıl süreyle özellikle Alman kamuoyundan büyük sempati toplayan Knobi Bonbon kabare topluluğunun bu yılın sonuna dek ortak eserlerini sahneleyeceğini söylüyor ve yeni yıldan itibaren Frankfurt merkez üssü olmak üzere solo programlar yapacağını belirtiyor. Şinasi Dikmen, Knobi Bonbon topluluğunun 11 yıllık geçmişini şöyle özetliyor:

1985 yılında biz grubu oluştururken, Türkler hatta yabancılar arasında bir kabare anlayışı yoktu. Ancak 11 yıl içinde sağladığımız başarıdan ve bıraktığımız izden veya gerçekten toplumun bu yöne bir ihtiyacı olduğundan olsa gerek, bizden sonra da bazı grupların benzeri şeyleri yapmaya çalıştığını gördük.

Kabarenin kurucusu Şinasi Dikmen Frankfurt'a verleşti ve şu günlerde yepyeni projeler için harıl harıl çalışıyor

Bugüne değin 5 oyun ortaya koyduk. Bunlardan ilki *Vorsicht! Frisch integriert*. (Dikkat! yeni uyum sağladı) olup, bunu *Putsh in Bonn* (Bonn'da ihtilal var) oyunu izledi.

Seyirci kalitesi değişti

Hemen belirtiyim, biz bu oyunla Mainz'da 1988 Alman Kabare Ödülü'nü kazandık. 3. oyunumuz 2 Almanya'nın birleşmesini ve aradaki duvarı konu edinen *The Wall* (Duvarlar) adlı oyunu sahneledik. *Der Beschneider von Ulm* (Ulm Sünetçisi ise 4. oyunumuz olarak kabaresever binlerce insanın ilgisini çekerken, son olarak da bugüne kadar ki oyunların en güzel bölümlerini güncel konuma getirerek *The Best of...* adıyla sahneledik ve yıl sonuna kadar bu program Almanya'nın değişik merkezlerinde sahneleyeceğiz. Son 11 yıldır gerek Türk gerek Alman seyirci kitlesinde önemli bir kalite değişimini gözlediklerine işaret eden Şinasi Dikmen, „Bizim oyunlarımıza ilk yıllarda genellikle yabancılarla ilgilenen sosyal danışmanlar,

öğretmenler gelirdi. Ancak çok geçmeden oyunlarımızın kalitesinden olsa gerek, toplumun değişik kesimlerinden seyircileri de kazandığımızı söyleyebilirim.“ diyor.

Bugüne kadar Almanya'nın önde gelen ünlü kabare ve tiyatro salonlarında sahne alan Şinasi Dikmen, Türk seyirci oranının başlangıçta yüzde 10 dolayında kaldığını ancak bu oranın ilerleyen yıllarda özellikle gençlerden oluşan bir artışa sahne olduğuna işaret ediyor.

Neden ayrılıyorlar?

Ancak Knobi Bonbon 11 yıldır alışlagelen tiplerleriyle deyim yerinde ise tarihe karışıyor zira Şinasi Dikmen ile gruptaki diğer oyuncu Muhsin Omurca'nın yolları ayrılıyor. Neden? sorumuza Şinasi Dikmen şu yanıtı veriyor:

„12 yıl boyunca iki yetişkin insanın birlikte olması doğal olarak gerek kişisel gerek sanatsal açıdan bazı pürüzleri de beraberinde getiriyor.

Ancak en önemli etken, her ikimiz arasındaki sanatsal birlikteliğin yeni boyutlar kazanması diyebilirim. Bu yüzden yollarımızı, 1 Ocak 1997 itibarıyla ayırmaya karar verdik ve herkes kendi yoluna yine sahne çalışmasıyla devam etmek istiyor.“

Şinasi Dikmen'den sürprizler

Şinasi Dikmen artık gerçek bir Frankfurtlu ve yeni yıl hazırlıklarını burada sürdürüyor ve harıl harıl, yeni, gerek Alman toplumunu iğneleyici, gerek arada bir çuvaldızı Türk toplumuna batırıcı programlar üretmekle meşgul. Bu hazırlıklar konusunda ise fazla ipucu vermemekle birlikte, Şinasi Dikmen şunları söylüyor:

„Amacım, Frankfurt'u merkez seçerek buradan sanat etkinlikleri hazırlamak. Gerek kabare türünde gerek değişik biçimlerde birtakım projelerim var. Önümüzdeki yılın başında yeni sürprizlerimizin olacağını müjdeleyebilirim.“

Knobi Bonbon adıyla Almanya'da 11 yıldır önemli bir başarı grafiği çizen Şinasi Dikmen, sahne arkadaşı Muhsin Omurca ile yollarını yeni yıldan itibaren ayırıyor.

Çiçek

sevgi,

sevgi

mutluluk

demektir.

Bu mutluluğu

bir çiçekle

tatmak,

tattırmak ve

paylaşmak

isteyenlerin

hizmetindeyiz.

Çiçekçiniz:

BLUMEN

AKAR

senburger Schneis

son tranvay durağı

Neu-Isenburg

Ezan Dillenburg'da mahkemelik

Hessen eyaletindeki Dillenburg kasabasında minarenden ezan okunmasına yerel makamlarca getirilen yasak, sonunda mahkemeye intikal etti. Edinilen bilgilere göre, Dillenburg Türk İslam Kültür Derneği'nce yaptırılan camiye ait minarenden hoparlör ile ezan okunmasına, civardaki otoyoldan geçen sürücülerin dikkatini dağıtacağı gerekçesiyle Alman makamlarınca izin verilmedi. Bugüne kadar yaptıkları bürokratik girişimlerin sonuçsuz kaldığını gören cemiyet yönetim kurulu, vilayet yöneticileri hakkında Giessen İdari Mahkemesinde dava açtılar.

Dava dilekçesini bugün mahkemeye veren Türk derneği yöneticileri, kilise çanının, kulağa etki açısından ezandan daha fazla olduğunu gerekçe gösteriyor ve müslümanlar ile hristiyanlar arasında ayrımcılığa son verilmesini talep ediyorlar.

IMPRESSUM

Toplum:

Hessisch, Regional aber Türkisch!

Toplumsal siyaseti ilke edinen, Hessen'e özgü, yerel, aylık, Türkçe, bağımsız bir gazetedir. Ücretsiz dağıtılır.

Anschrift:

Postfach 102011 63266 Dreieich
Tel: 06103/52560 . Fax: 06103/929225

Herausgeber/Sahibi : Mehmet Canbolat

Beratung / Danışman:

Kemal Şener, Nermin Aksoy

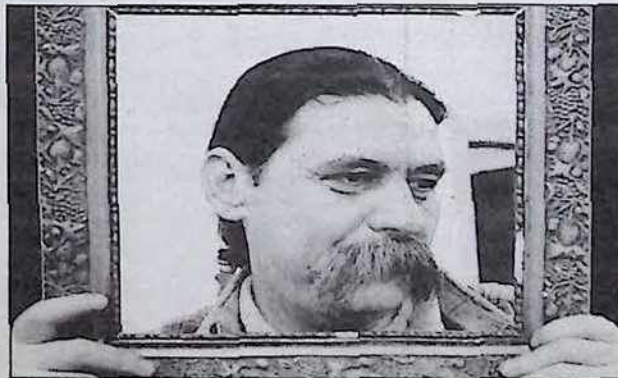
Öffentlichkeitsarbeit u. Werbung / Halkla İlişkiler:
Ayhan Azak

Produktion/Üretim:

Sun Produktion Ar.Ge. 63225 Langen
Druck/Basım: Ter Druckerei-Zeppelinheim

„Toplum“ übernimmt keine Haftung für den Inhalt der erscheinenden Anzeigen.

Fotoğrafın ikinci gözü: Mehmet Ünal

Mainz'da yaşayan Türk fotoğrafçı Mehmet Ünal, „Almanya'daki Türkler'den Portreler“ konulu çalışmasına bir yenisini daha ekledi. İlk iki kitabında değişik kesimlerden insanların kamerasıyla yorumlayan Mehmet Ünal, bu son yapıtları özellikle Almanya'da bir meslek sahibi insanları ve „Almanya üzerine düşüncelerini“ işliyor. Ünal, bu düşüncelerdeki samimiyete inanıyor ve „Önemli olan, insanın, kendisini bir başkasıyla kıyaslamadan önemsemesidir.“ diyor. Bugüne kadar Almanya'nın birçok kentinde sayısız fotoğraf sergisi açan Mehmet Ünal Türkiye ve İtalya'da da gözüne takılan ilginç yorumlarını sergilemeye olanaklı buldu. 1951 Çanakkale doğumlu başarılı fotoğrafçı Ünal, bir süre İstanbul'da profesyonel olarak tiyatro alanında çalıştı ve 20 yıl önce Almanya'ya göç etti. Başarılı sanatçımız Ünal, yanda ilginç bir fotoğraf yorumuyla görülüyor.

Belediye Meclisi'ne Yeşiller'den bir Türk aday

Frankfurt'ta 2 Mart tarihinde yapılacak olan belediye meclisi seçimleri için partiler hazırlıklarını sürdürüyor. Hür Demokrat Parti (FDP) listesinde 12. sıradan Yankı Pürsün adlı Türk genci aday gösterilirken, Yeşiller'in listesinde de birden fazla yabancı kökenli adayın olmasına kesin gözüyle bakılıyor. Göçmen politikasıyla tanınan İmmigrün adlı teşkilatın tavsiyesini dikkate alan Yeşiller, Yalçın Dal'ı şehir parlamentosuna sokmayı amaçlıyor. 23-24 Kasım tarihlerinde yapılacak ve aday listesine kesinlik kazandırılacak olan toplantıda, Yalçın Dal'a büyük şans tanınıyor. Bir süredir Alman vatandaşlığına sahip bulunan Adana/Ceyhan doğumlu Yalçın Dal, 17 yıldır Almanya'da yaşıyor ve Frankfurt'ta sosyal danışman olarak çalışıyor.

Batılı Almanlar, doğulu eyaletlerde hala „sömürgeci güç“ olarak görülüyor

Doğu Alman batılı kardeşine yabancı

Almanya'da yabancılara yönelik şiddet eylemlerinin yeniden tırmandığı şu günlerde, eylem oranı açısından özellikle arzedene doğulu eyaletlerin batılı Almanlar'da hala bir yabancı olarak görülüyor.

Frankfurt - Uluslararası Pedagojik Araştırmalar Enstitüsü (Deutsches Institut für Internationale Pädagogische Forschung) ile Rostock Üniversitesi Okul Eğitim Pedagojisi Kürsüsü'nün işbirliğinde gerçekleştirilen bir araştırmaya göre, doğulu kentlerde yaşayan gençler arasındaki şiddet olaylarının temelinde yabancılara yönelik düşmanlık güdüsü yatıyor. Şiddet eğilimi açısından Rostock'a benzer bir tablo sergileyen Frankfurt'taki gençleri, bu davranışa yönelten etkenler arasında yabancı düşmanlığı fazla etken değil. Prof. Dr. Gudrun Anne Eckerle ve Prof. Dr. Bernhard Kraak tarafından yapılan araştırmalarda özellikle lise öğrenimi almayan gençlerin şiddete yönelme konusunda daha atak olabildiğine işaret ediliyor.

Rostock-Frankfurt örneği

Yine aynı araştırmaya göre, Rostocklu gençlerin %15'i, amaçlarına ulaşabilmek için şiddetin her türlüüne başvurmadan çekinmeyen bir yapıya sahip. Frankfurtlu gençlerin oranı ise %18. Şiddeti „zevk aldığı için yapan“ Rostocklu gençlerin oranı 11 iken, Frankfurtlu gençler arasında bu yönde ki oran ın ise % 15 civarında olduğu gözleniyor.

Bu arada, yabancı düşmanlığı gibi bir gerekçe ise, Frankfurtlu gençlerin aksine, doğulu gençler arasında etken bir faktör ve Rostocklu gençler, yabancılara yönelik şiddette fazla bir ayırım yapmıyorlar. Uzmanlar Prof. Dr. Eckerle ve Prof. Dr. Kraak, Danimarkalı veya İngilizin, veya Berlin'de okula giden bir başka yabancının da „Almanca'yı biraz değişik konuşmasından ötürü“, doğulu Alman genci tarafından yabancı olarak görüldüğünü

ve şiddete maruz kaldıklarına işaret ediyorlar ve „Bunun temelinde „ırkçı bir yaklaşım“ın olmadığına dikkati çekiyorlar. Buna göre, Rostocklu gençler, yabancılara olduğu gibi kabullenmeye yanaşmıyor ve bu tür öneriler karşısında Doğu Alman genci, şiddete başvurmadan zevk duymaya başlıyor.

□ **Doğu ve batıdaki iki ayrı kentte yapılan bir araştırmaya göre, Frankfurt'taki gençler arasında şiddet eğilim oranı, Rostock şehrindeki emsallerinden farksız; ancak Doğulu Alman gençlerin şiddet gerekçesi, Frankfurtlu gençlerin aksine, yabancılara yönelik doğal nefret duygusu ve onlar hakkındaki bilgisizlikleri...**

Lise eğitimi önemli

„Şiddete karşı mısınız?“ şeklindeki bir soruya ise, doğu Alman gencinin sadece yüzde 13'ü kendiliğinden „evet“ derken, Frankfurtlu gençlerin bu konudaki oranı ise yüzde 49. Prof. Gudrun-Anne Eckerle, gençler arasındaki şiddet güdüsünün büyük ölçüde alınan eğitime de bağlı olduğunu söylüyor ve „örneğin Gymnasium-yani lise eğitimi alan gençler arasında şiddet potansiyeli yok denecek kadar azdır.“ görüşünü vurguluyor.

Kardeş kardeşe yabancı

Bu arada, bazı uzmanlar, iki Almanya'nın 6 yıl önce birleşmiş olmasına rağmen, iki toplumun ortak değerlere rağmen tam anlamıyla birleşmesinin mümkün olmadığına işaret ediyorlar. Buna göre, doğulu Almanlar içinde, sermayesi ve beyin gücüyle yeni eyaletlere kurulan batılı vatandaşlarını hala, yabancılık duygusu ve ekonomik koşullarından ötürü „sömürgeci güç“ olarak görüyorlar.

Araştırmaların sonuçları hakkında gazetemize bilgiler veren bayan Prof. Dr. Gudrun-Anne Eckerle, doğulu gençler arasında yabancılara yönelik önyargı ve şiddetin, ırkçılıktan çok bilgisizliğe ve „yabancılık“tan kaynaklandığını söylüyor.

Birleşen ancak bütünleşemeyen Almanya'da, bayram kutlamasına yönelik tartışma başladı...

3 Ekim birleşmesi kimin bayramı?

Kültürel Çeşitlilik Konseyi sözcüsü Dr. Jürgen Miksch...

Birleştiler ancak bütünleşebildiler mi? İki Almanya'nın bundan 6 yıl önce başlayan birleşme öyküsü, her 3 Ekim'de yine bir dizi söylem ve kutlamalarla sürüp gidiyor. Şu günlerde Doğulu Almanlar'la yapılan söyleşilere bakarsanız, büyük umutlar saçan birleşme olayı, çok kısa bir sürede yerini yer yer hayal kırıklığına bıraktı. Berlin-Brandenburg Sosyal Bilimler Araştırma Merkezi'nin bir araştırmasına göre, Doğu Alman yurttaşları arasında kendisini Almanya Federal Cumhuriyeti'nin vatandaşı görenlerin oranı sadece % 9 ve özellikle son yıllarda alınan radikal tasarruflar doğulu Almanlar üzerinde olumsuz sonuçlara yol açtı. Araştırmada göze çarpan bir diğer öğe ise, DDR diye bildiğimiz Doğu Almanya yönetimine özlem duyanların oranının yıldan yıla artış göstermesi.

Ya Almanya'daki 7 milyon yabancı?

Anketlere göre, birleşme heyecanı doğuda, batıya oranla daha az hissediliyor. Bu heyecansızlık sadece doğulu eyaletlerde değil kuşkusuz. Ya bu ülkede yaşayan 7 milyon civarındaki yabancılar? Bir diğer araştırma ise, bu yabancı kit-

le ile Alman bayramı olarak bilinen 3 Ekim kutlamaları arasında kalın bir duvarın varlığını ortaya koyuyor. 3 Ekim sadece Almanlar'ın bayramı mı? sorusu da, işte bu duvarın varlığından ötürü kafalarda oluşan bir gerçek şu sıralar.

Çeşitlilik içinde eşitlik olmalı

Yabancılara yönelik kamuoyu çalışmalarıyla tanınan Alman-casıyla Interkulturellerat Deutschland diye bildiğimiz Almanya Çok Kültürlü İlişkiler Konseyi de şu günlerde bu soruyla meşgul ve 3 Ekim sadece Almanlar'ın bayramı mı? diyor. Konsey sözcüsü Dr. Jürgen Miksch, bu soruyu irdelerken ilginç gözlemler de yaptıklarını söylüyor. Alman siyasi partileri, sendikalar, kiliseler ve çeşitli kitle örgütlerinden tanınmış isimlerin yanı sıra, yabancı uzman ve dernek yöneticilerinin bu soruya verdikleri yanıtlar bir kitap halinde toplanıp, kamuoyuna sunulmuş. Dr. Miksch, Çeşitlilik içinde Eşitlik adını taşıyan kitapta sözalanların yabancılarsız bir birleşme bayramının, Alman ırkçı tellallarının işine yarayacağı görüşünde birleştiklerini ve bu güzel mutluluğun herkesle paylaşılmasını istediklerini dile getiriyor.

Kemal Şener

Yazı Yorum

Birinci sorun...

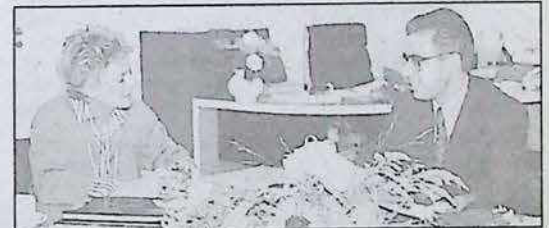
Türkiye'nin birinci sorunu, bu sütunlarda birkaç kez ifade etmeye çalıştığım gibi, ne enflasyon oranının her yıl yaklaşık yüzde 90 oranında olması, ne terör sorunu, ne Avrupa, ne de komşuları ile bozuk giden ilişkileri, ne eğitim düzenimizin günden güne bozulması veya -bazılarının çok korktuğu gibi- laiklik tehlikesidir.

Türkiye'mizin en birinci sorunu bugün hala yürürlükte bulunan ve lider hegemonyasına yol açan siyasi partiler yasasıdır. Bugünkü son derece adaletsiz seçim kanunu bile o kadar önemli değildir. Eğer 1946'dan bu yana geçen yarım asır içinde demokrasimizi hala gerçek anlamda tüm kuralları ile işletemiyorsak, enflasyon oranı her yıl yüzde 90 oluyorsa, terör canavarı, trafik canavarı hergün onlarca canımızı alıyorsa, bunun bir tek nedeni vardır: Demokrasi ile uzaktan yakından hiçbir ilgisi bulunmayan siyasi partiler yasası ve onun 50 yıldan beri çeşitli yasal değişikliklere rağmen, bir türlü değişmeyen düzenlemeleridir.

Dünyanın gerçek anlamda demokrasi ile yönetilen hiçbir ülkesinde, milletvekillerinin kaderinin, liderinin iki dudağı arasında olması diye bir olay yoktur. Öyle olduğu için de, milletvekilleri, parlamentodaki davranışlarını, liderlerinin emirleri istikametinde değil, sadece ve sadece ülkenin ve kendilerini oraya gönderen seçmenlerinin çıkarları doğrultusunda ayarlıyorlar. Bugün ne yazık ki, istisnasız bütün milletvekillerimiz, hangi partiye mensup olursa olsunlar, liderlerinin emirlerinden bir adım dışarı çıkmamaktadırlar. Çünkü 4 yıl sonra yeniden parlamento sıralarına dönüp dönemeyecekleri buna bağlıdır. Batıda bunların bir tek örneği olmadığı içindir ki, demokratik rejimler en güzel bir şekilde gelişmekte, o ülkelerin idarecileri ülke sorunlarını anında ve bizde olduğu gibi kar topu gibi yuvarlana yuvarlana büyümeden çözebilmektedirler.

Bizde de siyasi partiler yasası, batı ülkeleri düzeyine gelirse, yeni liderler, başkanı kasaba politikacıları gibi davranmakta değil, ülke için yapabildikleri hizmetlerde bulacakları için, canla başla enflasyonla uğraşacaklardır. İnsanlarımızın kalitesini düşüren eğitim sistemini, oy getirecek amacıyla değil, bilgili insanlar yetiştirecek amaçlar doğrultusunda düzelterektedirler.

Sözün özü, yarım asırdan beri politikacıların dilinden hiç düşmeyen „cek-cak“ların yerini „di“ ve „dı“ lar alacaktır.

Başkanı Ziyaret

Frankfurt'taki görevine Eylül ayında başlayan Başkonsolos Şafak Göktürk, Belediye Başkanı Petra Roth'u makamında ziyaret etti. Almanya'nın en genç Türk Başkonsolosu olma sıfatını da taşıyan Şafak Göktürk, bu ziyarette kentte yaşayan Türk vatandaşlarının sorunlarının çözümüne ve istemlerinin yerine gelmesi yolunda işbirliği konusundaki düşüncelerini aktardı. Frankfurt'ta Türkler'i ilgilendirebilecek her konuda Başkonsolosluğun katkısı hazır olduğunu belirten Şafak Göktürk, fotoğrafta Anakent Belediye başkanı Bayan Roth ile birlikte görülüyor.

Versicherungs-Büro **ŞAŞMAZ**
Sigortacılıkta güvenilir isim... Arayınız.
35630 Ehringshausen . Kölscherhauserstr. 19
Tel: 06443/77020

Rhein-Main Toplum . Mehr als eine Zeitung!
Regional, Hessisch aber Türkisch!

Kadınlar Kolu'ndan iki önemli toplantı

Frankfurt Türk Kültür Merkezi Kadınlar Kolu, bölgede yaşayan Türk kadınları arasında dayanışmayı sağlamak ve yaşanan sorunlara birlikte kalıcı çözümler bulmak amacıyla, yeni dönem çalışmalarına başlıyor. Kadınlar Kolu'na yapılan açıklamaya göre, ilk toplantı **9 Kasım 1996 C.tesi** günü saat 15'de gerçekleşecek. Kol Başkanı **Gülden Göktürk**, yeni dönemde daha etkin çalışmalar yapabilmek için, Frankfurt ve yöresinde yaşayan tüm kadınlarımızın desteğine gereksinimleri olduğunu söyledi ve „**birlikten kuvvet doğar**“ diyerek, kadınlarımızın kol çalışmalarına aktif katkıda bulunmalarını arzu ettiğini kaydetti. **Türk Kültür Merkezi Höhenstr. 44-48 60385 Frankfurt/M.** adresinde toplanan Kadınlar Kolu'nun ikinci toplantısı ise **7 Aralık C.tesi** günü yine saat 15'de. Hessen Atatürkçü

Düşünce Derneği Başkan yardımcısı Nermin Aksoy, toplantıda „Atatürk ve Kadın“ konulu bir konferans verecek.

ÖZTÜRK

Huzur, Güven, Hizmet...

Gündüz & Grace

**UÇUŞLARIYLA
HİZMETİNİZDEYİZ**

İSTANBUL 279,-

Uçuş günü	Kalkış	Varış
Pazartesi	14.55	20.20
Salı	13.50	17.30
Çarşamba	19.20	23.00
Perşembe	11.50	15.30
Cuma	22.15	02.15
Cumartesi	20.35	00.20
Pazar	11.50	15.30

**ÖZTÜRK ile uçuşunuz
sigorta garantisi
ile daha güvenli**

İZMİR 319,-

Uçuş günü	Kalkış	Varış
Salı	13.50	19.20
Perşembe	11.50	19.20
Cuma	22.00	02.20

ANKARA 319,-

Uçuş günü	Kalkış	Varış
Çarşamba	08.15	12.40
Perşembe	11.50	19.20
Cuma	22.00	02.25

Yukarıdaki fiyatlar 15 günlük olup, 20.12.-26.12.96 tarihleri arasında uygulanmaz. Fiyatlarımıza 28,- DM Havaalanı vergisi ve 8,- DM güvenlik ücreti dahil değildir.

ADANA 379,-

Uçuş günü	Kalkış	Varış
Salı	13.50	19.15
Çarşamba	08.15	14.20
Perşembe	11.50	19.15

ANTALYA 379,-

Uçuş günü	Kalkış	Variş
Pazar	11.00	15.20

TRABZON 419,-

Uçuş günü	Kalkış	Varış
Salı	13.50	19.30
Perşembe	11.50	19.30

Ⓢ **Condor**

ÖZTÜRK UÇAK SEYAHAT ŞİRKETİ

Seyahatinizin garantisi

60329 Frankfurt/M.
Kaiserstraße 64
Tel.: (069) 272 31 19
(069) 23 40 60

Frankfurt Havaalanı
Halle B Gişe 468-469
Tel.: (069) 69 04 16 81

68165 Mannheim
Tattersallstraße 33
Tel.: (06 21) 15 10 01-2

40212 Düsseldorf
Schadowstraße 46
Tel.: (02 11) 35 90 27-29

FRANKFURT VE CEVRESİ

ANADOLU GIDA 60314 Frankfurt Windeckstr. 38-40 Tel: 069/4960311
GÖK MARKET 60311 Frankfurt Allerheiligenstr. 3 Tel: 069/288010
HALK GIDA PAZARI Friedbergerlandstr. 109 60318 Frankfurt Tel: 069/553121
BÜYÜK ÇARŞI 60314 Frankfurt Hanauerlandstr. 222 Tel: 069/4930807
MAINZER MARKT 60327 Frankfurt Mainzerlandstr. 170 Tel: 069/7933480
ALTUNDAL MARKET 60599 Frankfurt Off.Landstr. 377 Tel: 069/654445
TURAN MARKET 60326 Frankfurt Speyerstr. 5-7 Tel: 069/7381389
YEŞİL İĞDIR MARKET Allerheiligenstr. 2-4 Tel: 069/280480
İBO MARKET 60314 Frankfurt Hanauerlandstr. 1-9 Tel: 069/442031
BEREKET MARKET 60313 Frankfurt Allerheiligenstr. 17 Tel: 069/288527
ALİM MARKET 60329 Frankfurt Münchenerstr. 11 Tel: 069/230533
KARDEŞLER MARKET 60326 Frankfurt Mainzer Landstr. 364 Tel: 069/738593
DERYA MARKET 65933 Frankfurt Kastanienstr. 52 Tel: 069/38816
ŞAHAN MARKET 65933 Frankfurt Hartmannweiler 38 Tel: 069/384774
ANKARA GIDA 60326 Frankfurt Schwalbacherstr. 52 Tel: 069/73088
ÇINAR MARKET 60316 Frankfurt Heideplatz 1 Tel: 069/4970911
HEREKE MARKET 60329 Frankfurt Münchenerstr. 35 Tel: 069/234447
MERKEZ MARKET 60326 Frankfurt Kriegstr. 45 Tel: 069/7392235
MEMO MARKET 60316 Frankfurt Bergerstr. 101 Tel: 069/4930333
PUNEH MARKET 60316 Frankfurt Sandweg 24 Tel: 069/499157
ALTAY MARKET 60326 Frankfurt Schwalbacherstr. 38 Tel: 069/7392225
HAMURCU GIDA 60329 Frankfurt Münchenerstr. 51 Tel: 069/252256
ÖZDEMİR GIDA 60594 Frankfurt Brückenstr. 41 Tel: 069/620161
TAŞÇI MARKET 60316 Frankfurt Bergerstr. 12 Tel: 069/442201
ÇOBAN MARKET 60385 Frankfurt HöheNstr. 32 A Tel: 069/498490
INTERN. MARKET 60313 Frankfurt Allerheiligenstr. 22-24 Tel: 069/292130
BİZİM MARKET 60486 Frankfurt Schloßstr. 24 Tel: 069/
ANKARA GIDA 60388 Frankfurt Flinschstr. 2-4 Tel: 069/42 68 76
BAYRAM BAZAR 60487 Frankfurt Gremppstr. 33 Tel: 069/707 47 02
YAMAN GIDA 2 60486 Frankfurt Müllerstr. 38 Tel: 069/704438
YAMAN GIDA 3 60488 Frm. Hausen Alt Hausen 6 Tel: 069/781322
MESUT EXPORT 60314 Frankfurt Windeckstr. 38-40 Tel: 069/44722
B.HEIMERFEINKOST 60487 Frankfurt Leipzigerstr. 102 Tel: 069/776531
KARTAL MARKET 60487 Frm. Leipzigerstr. 85-87 Tel: 069/777675
DENİZ MARKET 60318 Frankfurt Eckenheimerlandstr. 61
RENDELER MARKT 60385 Frankfurt Rendelerstr. 20 Tel: 069/4692776
MENEK MARKET 60385 Frankfurt Neebstr. 10 Tel: 069/451769
SAYAR MARKET 65929 Frm. Höchst Kasinostr. 29 Tel: 069/306510
İSTANBUL FEINKOST 65929 Frm.-Höchst Emeriusstr. 9 Tel: 069/309520
EFEM MARKET 65929 Frm.-Höchst Konrad Glattstr. 1 Tel: 069/332854
EKİCİ MARKET 65935 Frm./Nied. Alt-Nied 24 Tel: 069/388812
TURAN MARKET 65934 Frm. Nied Spielmannstr. 15 Tel: 069/394502
ÖZDUMAN GIDA 65934 Frankfurt/Nied Luthmerstr. 49 Tel: 069/394720
DENİZLİ MARKET 65929 Frm./Höchst Bolongarstr. 165 Tel: 069/65929
BEK MARKET 65929 Frm./Höchst Bolongarstr. 123 Tel: 069/333173
MEHDİOĞLU MARKET 65931 Frm.-Sindlingen Bahnstr. 1 Tel: 069/371834
GEDİZ GIDA 65745 Hattersheim Frankfurtstr. 24 Tel: 06190/72497
BALKAN FEINKOST 60338 Frankfurt Schwarzwaldstr. 40 Tel: 069/6787457

GIESSEN, WETZLAR VE YÖRESİ

EGE FENKÖST 35390 Giessen Marburgerstr. 15 Tel: 0641/390204
TURHAN MARKET 35390 Giessen Ederstr. 4 Tel: 0641/390161
ORIENT GRILL 35390 Giessen Selters Weg 11 Tel: 0641/25718
BULUT MARKET 35576 Wetzlar Bahnhof Nordseite 5 Tel: 06441/36135
REISEBÜRO YAŞA 35576 Wetzlar Gloelstr. 17 Tel: 06441-47035
SÜMER MARKET 35745 Herborn Hauptstr. 33 Tel: 02772/41934
SAKARYA KASABI 35745 Herborn Mittelfeld 5 Tel: 02772/63492
REISEBÜRO AKTAŞ 35683 Dillenburg Bahnhofstr. 2 Tel: 02771/6729
REISEBÜRO ERAY 35457 S.Allendorf A.Schweitzerstr. 2 Tel: 06428/8920
YÜKSELÖĞLÜ-ÜNAL MEZBAHA 57072 Siegen Schlachthaus 10 Tel: 0271/332840
REISEBÜRO-BIRKAN 57078 Siegen Marktstr. 34 Tel: 0271/8706655

STADT v. KREIS OFFENBACH

MENEK MARKET 63071 Offenbach Waldstr. 58 Tel: 069/857556

AK MARKET 63065 Offenbach Bleichstr. 16a Tel: 069/889671
ÖZTÜRK MARKET 63071 Offenbach Waldstr. 104 Tel: 069/852471
ANADOLU GIDA 63065 Offenbach Bleichstr. 2 Tel: 069/889643
ÖZMURAT MARKET 63065 Offenbach Bleichstr. 60 Tel: 069/881004
İSTANBUL GIDA 63065 Offenbach Kaiserstr. 4 Tel: 069/883378
ZAFER MARKET 63065 Offenbach Kleinbielgrund 17 Tel: 069/884107
OKTAY MARKET 63065 Offenbach G. Hasenbachstr. 50 Tel: 069/886975
PAMUKKALE MARKET 63065 Offenbach Bleichstr. 36 Tel: 069/821602
UFUK FEINKOST LADEN 63065 Offenbach Waldstr. 136 Tel: 069/858719
ANADOLU PAZARI 63128 Dietzenbach Max-Planck-Str. 6 Tel: 06074/44279
NİTASHA GIDA 63128 Dietzenbach Rodgast. 58 Tel: 06074/47369
VİTAL MARKET 63128 Dietzenbach J.v. Liebigstr. 1 Tel: 06074/45909
BUHARA MARKET 63128 Dietzenbach Max-Planck-Str. 3 Tel: 06074/26577
UNLU GIDA 63263 Neu-Isenburg Gartenstr. 12 Tel: 06102/800003
ONGUNAR MARKET 63263 Neu-Isenburg Bahnhofstr. 31 Tel: 06102/26625
YAKDOGAN MARKET 63263 Neu-Isenburg Frankfurterstr. 138 Tel: 06102/3322
GÜNAYDIN MARKET 63225 Langen Darmstadtstr. 1 Tel: 06103/928138
UGUR MARKET 63222 Rödermark Am Seewald 2 Tel: 06074/68728
CAKIR MARKET 63303 Dreieich Frankfurterstr. 106 Tel: 06103/66092

HANAU ve ÇEVRESİ

ONUR MARKET 63450 Hanau Steinheimerstr. 43 Tel: 06181/23890
MEVLANA MARKET 63450 Hanau Hirschstr. 23 Tel: 06181/16299
DİLBER MARKET 63450 Hanau Limesstr. 4 Tel: 06181/33812
AYDIN MARKET 63450 Hanau Am Freiheitsplatz 10 Tel: 06181/26573
ŞİMŞEK MARKET 63450 Hanau Heumarkt 6 Tel: 06181/258369
BAYRAK FIRIN 63450 Hanau Freigerichtstr. 67 Tel: 06181/31768
İSLAM MARKET 63450 Hanau Gärtnerstr. 30 Tel: 06181/26639
LAMBOY BAYRAM 63452 Hanau Lamboyst. 63 Tel: 06181/181329
AKÇAY MARKET 63450 Hanau Stresemannstr. 8 Tel: 06181/252313
BAYRAM-2 MARKET 63577 H. G.heim Rochusplatz 5 a Tel: 06181/573759
ORUÇ MARKET 63452 Hanau Lamboyst. 55 Tel: 06181/181408
PAMUKKALE MARKET 63450 Hanau Freigerichtstr. 85 Tel: 06181/39713
YILDIZLAR MARKET 63450 Hanau Freigerichtstr. 6 Tel: 06181/33463
ŞEN KASAP 63450 Hanau Langstr. 5 Tel: 06181 / 23073
İKİZLER MARKET 63450 Hanau Allstr. 8 Tel: 06181/254303
BÜYÜK ÇARŞI 63741 Aschaffenburg Stengerstr. 15 Tel: 06021/480542
AKÇAY FAHRSCHULE 63452 Hanau F. Engelstr. 5 Tel: 0172/898816
BAĞ MARKET . 63450 Hanau Langstr. 30 Tel: 06181/181150

HÖCHST ODENWALD ve CEVRESİ

GÜNAYDIN MARKET 64739 H.-Odenwald Duzenbacherstr. 72 Tel:06163/5600
GÜNAYDIN MARKET 61720 Michelstadt F. Ebertstr. 18 Tel:06061/4470

KREIS GROß GERAU/DARNSTADT DIEBURG

KAHRAMAN MARKET 64546 Mürfelden-Wald, Zillertalstr. 15 Tel: 06105/24661
YILDIZ MARKET 64546 Mürfelden-Wald, Rubenstr. 21-27 Tel: 06105/921824
GÜVEN MARKET 65428 Rüsselsheim Hbf, Bismarckstr. 22 Tel: 06142/12203
NIDA MARKET 65428 Rüsselsheim Am Mainzelstr. 8-11 Tel: 06142/563262
GÜVEN MARKET (2) 65428 Rüsselsheim Liebigstr. 2 Tel: 06142/562589
VATAN EXPORT 65428 Rüsselsheim Waldstr. 12 Tel: 06142/67375
MINI MARKET 645609 Nauheim Bahnhofstr. 34 Tel: 06152-69095
ANADOLU GIDA 64521 Gross Gerau Am Rindenausr. 8 Tel: 06152/81490
KARADENİZ MARKET 65521 Gross Gerau Mainzerstr. 21 Tel: 06152/83341
HILAL MARKET 65521 Gross Gerau Frankfurterstr. 50 Tel: 06152/81650
SEYREK MARKET 64807 Dieburg Fruchberg 9 Tel: 06071/31885

FIRAT-1 MARKET 64846 Gross-Zimmern Wilh.-Leuschnerstr.1 Tel: 06071/71725
YILDIRM MARKET 64390 Erzhausem Bahnstr. 182 a Tel: 06150/81689
GAZIANTEP MARKET 64293 Darmstadt Riedeselstr. 61 Tel: 06151/318561
HILAL MARKET 64293 Darmstadt Landwehrstr. 41 Tel: 06151/291985
YILDIRM MARKET 64283 Darmstadt Schleiermacherstr. 6 Tel: 06151/25986
ORIENT BAZAR 64297 Darmstadt Heidelbergerlandstr. 270 Tel: 06151/58785
FIRAT-2 MARKET 64283 Darmstadt Holzofallee 1A Tel: 06151/312507
TÜRK MARKET 64293 Darmstadt Bismarckstr. 66 Tel: 06151/291270
MEGA FEINKOST 64293 Darmstadt Haasstr. 8 Tel: 06151/898356-57
ANATOLISCHER BAZAR Siemensstr. 10 . 64283 Darmstadt Tel: 06151/710778

„Sanat Güneşi“mizin ardından;

Bir Zeki Müren vardı. Milyonların sevgilisi, Türk halkının „Sanat Güneşi“, Türk müziğinin ve sanatının „Batmayan Güneşi“. Harika sesi, olağanüstü yorumu, şarkılarını söylerken kullandığı eşsiz Türkçesi ve hayranlarına karşı hiçbir zaman eksik etmediği saygısı ve zarafetiyle gönüllere taht kurmuş bir Zeki Müren.

Çocukluk döneminde başlayan sahne ile içiçeliği ölümüne kadar devam etti ve ölümü de sahnede oldu. Her sanatçıya nasip olmaz böyle bir son. Ama Zeki Müren bu sonu biliyor gibiydi. Sanatçı o gece üzerine giydiği kendi dizaynı olan elbiseye „Son Gece“ adını vermişti. Evinden ayrılmadan bütün yakınları ile vedalaşmıştı.

Evet, kader ağlarını bir garip ördü bu kez. Zeki Müren dört yıllık aradan sonra yeniden seyircilerinin karşısına çıkmıştı. Öyle bir günün heyecanı kendisine zaten yetiyordu. Yorgun kalbi, 45 yıl önce kullandığı ilk mikrofonu kendisine hediye edilirken, bu heyecana daha fazla dayanamadı.

Toplumcu Gözüyle

Nermin AKSOY

Aslında Zeki Müren'e böyle bir final yakışır. „Muhteşem Final“. Ömrü boyunca güzelliklere imza atmış, güzel sesler, güzel renkler, güzel besteler ve alışılmamış pırıltılar yaratmış bir insanın yine bu pırıltılar arasında mutluluktan uçtuğu bir anda, taparcasına sevdiği hayranlarının karşısında ölümle buluşması.

Milyonlarca izleyicinin karşısında, rahatsız da olsa yine dimdik ayakta, yine son derece zarif ve ilk defa mikrofon karşısına çıkayormuşcasına heyecanlı. Kendisinin son sözleri „Allahım bana bir iki dakika güç ver. Halkım beni yerde görmesin.“ olmuştu. İsteddiği gibi oldu.

Zeki Müren hayranlarına yalnız son dakikalarında değil,

bütün hayatı boyunca çok saygılı oldu. Sahne heyecanını hiçbir zaman yitirmedi. Her sahneye çıkışı bir olay oldu.

Çocukluğundan başlayarak sanatla yoğruldu. İlk bestesini yaptığı gün henüz 14 yaşındaydı. „Zehretme hayatı bana cananım.“ dediği bu şarkısı, kendisi lisedeyken radyoda Suzan Güven tarafından okundu. Güftesini tekstil dizaynı hocası Prof. Sabih Gözen'den aldığı ve „Beklenen Şarkı“ olarak plağa okuduğu şarkısında ne diyordu Zeki Müren:

„Gözlerinin içine başka hayal girmesin
Bana ait çizgiler dikkat et silinmesin.“

Siz hiç üzülmeysin „Sanat Güneşimiz“, size ait çizgiler hiçbir zaman silinmeyecek... Öyle güzel eserler bıraktınız ki, „Bir Demet Yasemen“, „Manolya“, „Sarı Mimosza“ ve diğer sayısız eseriniz, sizden birer buket gibi gönül bahçemizde hep yaşayacak, hem de hergün yeniden açarak.

En büyük tesellimiz bütün değerlerinizde doruktaki yerinizi almanız ve anılarınızın sizden sonraki gelecek tüm sanatçılarımıza, tüm nesillere ışık tutacak olması.

Siz ve sizin gibi, yaşadıkları döneme imzasını atanlar, insanlık varoldukça hep yaşayacaktır. „Efsane“ olarak.

Almanya'da üniversitelerde yüksek öğrenim görmek hangi hallerde mümkün?

Türk öğrenciler artık neden Almanya'yı tercih etmiyor?

pabilirler.

Studienkolleg aşaması

2- Normal devlet lisesi mezunları: Bu gruptakilerin de üniversitenin her iki basamağını kazanmış olması gerekiyor ancak üniversiteye başlamadan önce 1 yıl süreyle (2 sömester) „Studienkolleg“ denilen hazırlık eğitiminden geçmesi gerekiyor.

3- Halen Türkiye'de bir üniversite eğitimi alanlar: Bu kişiler eğer Türkiye'deki kendi bölümlerinde iki yıl süreyle başarılı olduklarını kanıtlar iseler, o zaman Almanya'da üniversiteye aynı bölümde ve hiçbir zaman hazırlık sınıfına takılmadan devam edebilirler.

Almanca ön koşul

4- Türkiye'de bir üniversite bitirmiş olanlar: Bunlar için üniversiteye, Türkiye'de aldıkları eğitim branşından bağımsız olarak istedikleri bölüme kayıt yaptırabilirler. Ancak unutulmaması gereken bir nokta daha var ki o da; hangi bölüme girerse girsinler, öğrencilerimizin Almanca bildiklerini kanıtlaması gerekiyor ve bu yöndeki açılan sınavlarda başarılı olmaları şartı.

TOPLUM:Açık öğretim fakültelerine devam eden veya mezun öğrenciler için durum nasıl?

H. SITKI: Türkiye'de açık öğretim fakültelerini kazanmak, Almanya'da üniversite eğitimine başlayabilmek için yeterli değil. Ancak, bu eğitim kurumlarında 2 yıl eğitim almış olan hatta 1. ve 2. yıldan hiçbir sınav sorunu bulunmayan öğrenciler için durum daha şanslı ve onlar için Alman üniversitelerinin kapısı açık. Tabi son yıllarda Türkiye'de üniversitelere bağlı olarak artık kasaba ve neredeyse köylere kadar çoğu kez altyapısı bile olmadan kurulan 2 yıllık meslek yüksek okullarına devam eden öğrenciler de var. Alman üniversiteleri sözkonusu bu kurumlardan mezun oldukları halinde onlara kapıları açabiliyor.

□ „.. Almanya'ya Türkiye'den turist vizesiyle gelip burada öğrenci olarak kalmak mümkün değil. Gerçi Türk öğrenciler, Türkiye'de aldıkları eğitim düzeyine göre, burada bir dizi olanağı değerlendirebilir ancak, herşeyden önce Almanca bilmek en önemli ön koşul. Devlet lisesi mezunları ile açık öğretim fakültesini kazanan öğrenciler, işi en zor olan kesimi oluşturuyor. Türkiye'de üniversiteye devam eden ve 2 yıl süreyle öğrenim görüp başarılı olanların işiyse kolay...“

TOPLUM: Güvence belgesi nerede bulunabilir?

H.SITKI: Yurtdışında eğitim görece olan kişi için, üçüncü bir şahsın Türk konsolosluklarından ya da yabancılar polisinden temin edilecek bir „güvence belgesi“ vermesi şart. Son yıllarda Türkiye'deki Alman diplomatik temsilciliklerinin buralardaki Türk konsolosluklarından temin edilecek güvence belgesini kabul etmiyor ve bu nedenle genellikle yabancılar polisinden alınacak bu belgelere itibar gösteriyor. Öğrenim masraflarını üstlenen kişinin ayda en az 1000 Mark ödeme yapacağını taahhüt etmesi, aynı belgenin Türkiye'deki bir noterden hazırlanması halinde ise, sözkonusu maddi taahhüdün TL ile garanti edilmesi gerekiyor.

Vize şart

Almanya'da öğrenim görmek isteyen Türk gençlerinin Türkiye'deki Alman konsolosluklarına „Öğrenci aday ve Lisans Eğitimi Vizesi“nde bulunabileceklerini hatırlatmış olalım.

Başvuru nereye?

Bu arada turist vizesiyle Almanya'ya gelip, burada eğitim aşamasına geçmek isteyenlerin vizesi ise, diğer tüm koşulları yerine getirirse dahi, öğrenci vizesine kesinlikle çevrilmiyor ve bu yüzden Türkiye'ye gidip, Alman temsilciliklerinden öğrenci vizesi alarak gelmek gerekiyor.

TOPLUM : Başvurular nasıl oluyor yurtdışı için?

H. SITKI: Alman üniversitelerine başvurular yılda iki kez yapılıyor: Kış dönemi için 1 Mayıs 15 Temmuz arası, Yaz dönemi içinse, başvurular 1 Kasım 15 Ocak tarihleri arasında oluyor. Yaz dönemi için kayıt yaptırmak mümkün. Başvurular için gerekli formların Türkiye'deki Almanya'nın diplomatik temsilciliklerinden veya büyük kentlerdeki Goethe Enstitüsü olarak da bilinen Alman kültür merkezlerinden alınabilir. Bu arada Frankfurt Üniversitesi'ni tercih eden

Hes - sen'deki öğrenciler veya Türkiye'deki bir yakınının isteğine uyarak yardımcı olmak isteyen vatandaşlarımız için de yakın bir adres verelim.

Bilindiği gibi, Frankfurt Üniversitesi yabancı öğrenci açısından özellikli bir kurum ve diğer üniversitelerde olduğu gibi, burada da Akademische Auslandsstelle adlı bir özel Dış ilişkiler bölümü var. Aşağıdaki adresten eğitim koşullarını hedefleyen bilgileri almak mümkün:

Adres şöyle:
Johan Wolfgang Goethe Üniversitesi . Akademische Auslandsstelle . Postfach 11 19 32 . 60054 Frankfurt /M

Frankfurt'ta saz kursları

Frankfurt Einwanderer-Treff e.V. (Göçmenler Merkezi) yeni dönem saz kursları için kayıtların başladığını duyurdu. Verilen bilgiye göre, Frankfurt ve yöresinden saz (bağlama) sanatına ilgi duyan veya çocuğuna bu alanda usta bir olanak sunmak isteyenler için başvuru adresi şöyle: Einwanderer-Treff e.V. Kasselerstr. 13 . 60486 Frankfurt/M. Tel: 069/772160 Saz kursunu yöneten Vural Güler'den de kursların içeriğine ilişkin geniş bilgi alınabilecek. Tel: 069/703084.

Frankfurt'ta Organ Bağış Kampanyası

Frankfurt Türk Alman Kulübü ve Türk Kültür Merkezi Gençlik Kolları, Organ Bağış Derneği'nin desteğinde geçtiğimiz günlerde bir günlük kampanya açtı. Frankfurt'un alışveriş merkezi Zeil yayalar geçidinde yapılan kampanyaya, bağış organla yaşayan 2 Türk ve bir Alman vatandaşı da iştirak etti. Kalabalığın yoğun olduğu hafta sonuna denk gelen bu kampanyada, organ bağışlamak isteyenler bilgilendirildi ve Türkçe-Almanca broşürler dağıtıldı. Kampanyaya renk katmak amacıyla Bad Nauheim Türk Halk Dansları ekibi de bir gösteri yaptı. Türk Alman Kulübü Başkanı Abdulkadir Karaoğlu, bu tür aksiyonları önümüzdeki haftalarda da devam edeceklerini söyledi.

Frankfurt Üniversitesi Dış İlişkiler Bölümü Türk sorumlusu Hüseyin Sıtkı sorularımıza örnekleriyle yanıtladı.

Almanya'da yüksek tahsil yapmak isteyen yabancı öğrenci sayısında son yıllarda gözle görülür bir düşme var. Frankfurt Johann Wolfgang Goethe Üniversitesi Dış İlişkiler Bölümünde (Akademische Auslandsstelle) görevli Hüseyin Sıtkı, bu düşüşün nedenleri arasında Almanya'da son yıllarda gözlenen ırkçı eğilimlerin geldiğini söylüyor.

Türk öğrenciler

Hüseyin Sıtkı, 1995 yılı içinde Türkiye'den hükümet tarafından yurtdışına gönderilen 800 öğrenci arasında Almanya'yı tercih edenlerin sayısının 12'de kaldığına ve kendi olanaklarıyla Almanya'ya gelen özel öğrencilerin sayısında da düşme olduğunu işaret ediyor. Konuya ilişkin görüştüğümüz Türk görevli Hüseyin Sıtkı'nın sorularımıza verdiği yanıtlar şöyle:

-TOPLUM : Almanya'da kaç Türk öğrenci var ve üniversiteye devam edebilmek için hangi ana koşullar gerekiyor?

H. SITKI :Yabancı öğrenciler açısından yapılan istatistiklere bakılacak olursa, Türkiye'den gelen öğrencilerin Almanya'daki sayısı ilk sırada ve 16 bin civarında. Türkiye'yi İran ve Yunanistan'dan gelen yabancı öğrenciler izliyor.

Herkes farklı olanak

Yüksek öğrenim koşullarını özetlemek mümkün:

1- Türkiye'de Anadolu lisesi ya da özel lise mezunları: Buralardan mezun olanlar, eğer Türkiye'de üniversite sınavlarında 1. ve 2. basamağı kazanmış iseler örneğin Frankfurt Üniversitesi'ne doğrudan başvurabilirler. Ancak bu kişiler, sadece Türkiye'de kazandıkları branşta veya ona yakın bir alanda tahsil ya-

Prof. Dr. Semi Şen

Doktorunuz
Biliyor ki

Ağız kokuları olmasa...

Değerli Okurlarım, İnsanların gündelik sıkıntılarının biri de, hiç umulmadık yerlerde başgösteren, bazan kendimizi bazan da karşımızdaki insanı rahatsız eden, ağız kaynaklı, yabancı kokular sanıyorum. Doğrudan organik bir rahatsızlık olarak görülmesi de, yine de toplumsal yaşam açısından büyük bir önem taşıyor bu tür kokular. Kelimenin tam anlamıyla insanların ağızından yayılan bu kokular, bazan insanın kendisi tarafından hissedilir bazan da, hasta tarafından farkedilmese de, çevresi tarafından duyulan koku olarak iki grupta toplanabilir. Hemen belirtiyim, çoğu hallerde insanlardaki bu ağız kokularının nedeni pek saptanamaz ancak bazı hastalıklar vardır ki, bunlar ilke olarak, ağız kokusuna doğrudan etkide bulunurlar. Ağız kokuları için bilinen nedenlerin başında aşırı sigara kullanmayı gösterebiliriz. Bunun yanısıra, ağızdaki protez dişlerin olmasından ileri gelen kokular da vardır. Kimi insanlar genellikle sabahları uyandıklarında belli bir ağız kokusu hisseder. Bu, geceleri dilin hareketsizliği ve tükrük ifrazatının olmamasından ileri gelir. Bu durumda bir gece önce-

den kalan ağızdaki yemek artıkları bakteriler tarafından parçalanır ve dolayısıyla ağız bölgesinde bu yabancı kokular oluşur. Kimi insanlarda ise, yağlı besinlerin sıkça alınmasından ötürü, ekşi elma kokusu hissedilir. Özellikle dişler arasında ve bilhassa diş protezleri arasında kalan besin artıkları istenmeyen bu tür kokulara yol açarlar. Sadece sıvı ve yumuşak yiyeceklerle beslenenlerde, gıdaların mekanik temizliği söz konusu olmadığı için dilde oluşan paslar da belli bir kokuya yol açar. Bu arada, soğan, sarımsak, turp ve pırasa gibi yiyeceklerin çiğ yenmesinden ötürü, hatta ilaçların alınmasından ötürü oluşabilecek benzeri kokuları da kısaca anımsatalım. Böylesi kokulara karşı en vurucu yöntem, kuşkusuz dişlerin sıkça fırçalanmasıdır. Bu arada yemeklerden sonra, yeşil nane, maydanoz çiğnenmesi veya bu yönde etkili tablet alınması, kötü bir alışkanlık olarak değerlendirilemez. Herhangi bir hastalığa bağlı olarak yaşanan ağız kokularına gelince; bunlar genellikle ağız bakımındaki bozukluklar, diş çürükleri, bademcik iltihabı veya diş eti iltihabı, ağız ülseri veya kronik sinüzitlerden ileri gelebilir. Bunların ana nedenleri arasında ayrıca, ağız, burun ve boğaz tümörlerini, akut romatizmalarını, karaciğer, üremi veya böbrek yetmezliğini, şeker hastalığının ileri hallerini, akciğer hastalığını, siroz ve iç kanamalarını gösterebiliriz. Bu nedenlerden ileri gelen ve bazan amonyak, bazan ekşi, bazan da aseton gibi gelen kokuların giderilmesi için pastiller, nane şekerleri veya karanfil etkili yöntem olarak bilinir. Ancak belirtiyim; bu karşı yöntemler, ağız florasını bozabileceği ve ağızda sıkça kurumalara neden olacağı için, her zaman tavsiye edilmez. Sağlıklı günler dileyiyle, esen kalınız. (Prof. Şen Fm. H. H. Hast. İç Hastalıkları/Kardiyo. Böl. Direktörü)

Frankfurt'ta son yıllardaki su tüketiminde önemli oranda azalma oluşunun ana nedenleri arasında, kuşkusuz Stadtwerke adına yapılan kamuoyunu aydınlatma kampanyası geliyor. Doğada yaşayan çok sayıda hayvanın yanısıra ilginç motiflerin işlendiği bu kampanyalar ile, insanlar suyun hoyratça kullanılmaması konusunda bilinçlendiriliyor.

Aydınlatma kampanyaları etkili oldu Frankfurtlular su tasarrufunda öncü

Almanya'da yapılan istatistiklere göre, Frankfurt halkı diğer kentlere oranla su tüketiminde daha tasarruflu davranıyor.

Frankfurt Stadtwerke-Elektrik Su İşletmesi resmi verilerine göre, son yıllarda Frankfurt'ta yapılan yoğun tasarruf ve aydınlatma kampanyaları etkisini gösterdi ve Düsseldorf, Hannover ve Hamburg gibi kentlerdeki su tüketiminin Frankfurt'a oranla oldukça yüksek düzeyde kaldığı belirtildi. Konuya ilişkin olarak geçtiğimiz günlerde düzenlenen bir toplantıda özellikle, Frankfurt'taki su tüketiminin sektörel bazdaki sonuçları ele alındı ve ticari ve sanayi kuruluşların tasarruf konusunda enformasyon eksikliği olduğu dile getirildi.

Aydınlatma kampanyaları faydalı oldu

Yapılan araştırma sonuçlarına göre, sanayi kuruluşlarında 1975-95 yılları arasındaki su tüketimi %50 miktarında azaldı. Yine aynı araştırma, Frankfurt'ta 1992 yılından bu yana su tüketiminde toplam %15,5 oranında tasarruf sağlandı. Sanayi kuruluşları arasında tasarrufun daha çok gıda, hotel, hastane ve ulaşım amaçlı firma ve kurumların önde geldiği ortaya koyan araştırmalar, aydınlatma kampanyasının yayılması nedeniyle tasarruf miktarının daha da artabileceğini ortaya koyuyor.

Frankfurt Belediyesi Çevre Dairesi Müdürü Klaus Wichert, konuya ilişkin yaptırılan araştırma sonuçlarının, kurum tarafından en iyi şekilde değerlendirileceğini ve suda tasarrufun daha geniş katmanlara yayılması için yeni projeler geliştireceklerini söyledi.

Hastalık kasası seçiminde artık özgürsünüz

Almanya'da tüm sigortalıların yılbaşından itibaren bağlı olacakları hastalık kasalarını kendi özgür iradesiyle belirleyebilecekler. Federal hükümetin yeni yıldan itibaren yaşama geçireceği bu yeni uygulamaya göre, halen bağlı bulunduğu hastalık kasasından memnun olma-

yıp, daha iyi hizmet verdiğine inandığı bir başka kuruma yılbaşından itibaren geçmek isteyenlerin 30 Eylül tarihine kadar başvurularını yapmış olması gerekiyordu. İlgililer, yeni uygulamaya göre, hastalık kasaları arasında çok fazla bir ücret farkı olmasına rağmen, sunulan hizmet açı-

sından bazı ayrıcalıklar bulunduğu dikkat çekerken, AOK, DAK KKH ve TK gibi hastalık kasalarının yeni üye kazanımı yolunda yoğun bir kampanya açtıkları göze çarptı. Bu arada, önce istifa eden ancak daha sonra vazgeçen kişilerin üyelik hakkının saklı kalacağı açıklandı.

Kardeşler Mezbaha'nın Frankfurt'taki yeni tesislerinin açılışında DYP Milletvekili Nahit Menteşe ve CHP Milletvekili Ercan Karakaş'ın yanı sıra, Frankfurt Anakent Belediye Başkanı Petra Roth, Frankfurt Başkonsolosu Şafak Göktürk katıldı. (Üstte) Açılış töreninde alınan konuşmalarda Tütüncübaşı ailesi, döner sektöründeki başarısından ötürü kutlandı.

Kar-Mez firmasının inanılmaz başarısında „Tütüncübaşı“ ailesinin (üstte toplu halde) imzası, bu imzada ise, Almanya'nın „ilklerinden“ Tütüncübaşı çifti ve onların gururu, birbirine kenetlenmiş 7'si erkek 8 kardeşin azmi var. Kar-Mez'in yeni tesislerinde üretilen lezzet dolu ilk dönerlerin kesimindeki imza ise Frankfurt Belediye Başkanı Petra Roth'dan başkasının değil. (soldaki fotoğrafta görülüyor.)

Frankfurt'ta dev bir döner işleme merkezi açıldı

Kar-Mez'den günde 7 ton döner üretimi

7 kardeşin 13 yıllık azmi!

Son yıllarda Alman mutfak kültürünü ve ağız tadındaki çizgiyi altüst eden Türk dönerine 13 yıldır büyük bir inançla hizmet eden Tütüncübaşı Kardeşler, dev bir atılım yaparak Frankfurt'ta büyük ve modern bir et ürünleri işleme merkezini hizmete açtı. Günde 7 ton ve 15 çeşit dönerin işleneceği ve toplam 50 kişiye iş olanağı sağlayan teknolojinin en son olanaklarıyla donatılmış tesisler için geçtiğimiz günlerde düzenlenen törene Frankfurt anakent Belediye Başkanı Bayan Petra

Roth'un yanı sıra, DYP Aydın Milletvekili Başbakan eski Yardımcısı Nahit Menteşe ile CHP İstanbul Milletvekili Kültür eski Bakanı Ercan Karakaş ve Frankfurt Başkonsolosu Şafak Göktürk katıldı.

35. yılda Türk girişimciliği

Tütüncübaşı Kardeşlere üretim merkezi olarak Frankfurt'u seçmelerindenve kentte iş olanağı yaratılmasından ötürü teşekkür eden Belediye Başkanı Petra Roth, dönerin tadı-

na sadece Almanlar'ın değil tüm Avrupa'nın hayran olmasını büyük bir ilgiyle izlediğini de söyledi. Milletvekilileri Nahit Menteşe ve Ercan Karakaş ile Başkonsolos Şafak Göktürk ise, konuşmalarında, Almanya'da 35. yılın kutlandığı şu günlerde Türk girişimciliğin katettiği yolun, Avrupa pazarında küçümsenemeyecek ölçüde olduğuna işaret ettiler ve Tütüncübaşı Kardeşlere başarılar dilediler.

Çocuk yurduna bağış

Kar-Mez GmbH Genel Müdürü Ömer Tütüncübaşı, Almanya'daki gıda sektöründe dönerin özel bir konuma kavuştuğunu belirterek, gelecek yıldan itibaren üretimde kapasite artışına gideceklerine söyledi. Tütüncübaşı; „Üretimimiz kuşkusuz, Almanya'daki iç piyasasının yanı sıra, diğer Avrupa ülkelerine de yönelecektir.“ dedi. Bu arada törende, Tütüncübaşı Kardeşler, Belediye Başkanı Petra Roth'a, bir çocuk yurduna harcanmak amacıyla bir bağış çekti sundu ve Kar-Mez olarak bu yurdun tüm et ihtiyacını yardım amaçlı karşılamak istediklerini dile getirdiler.

Alman-yabancı evliliğine gözaltı

Sabine Kirchhammer-Yağmur

Alman makamlarının Alman vatandaşlarıyla yabancılar arasındaki her evlilik ilişkisine kuşkuyla yaklaştığı öne sürüldü. Yabancılarla Evli Almanlar Birliği (iaf) başkanı Sabine Kirchhammer-Yağmur, "Yatak odasına gizlenen me-mur" konulu Frankfurt'ta düzenlenen bir toplantıda konuştu ve resmi dairelerin evlilikleri hafife gibi izlemelerine karşı çıktı. Bu tutumun aile ve evlenme konusundaki insan haklarına ters düştüğünü belirten Kirchhammer-Yağmur, yabancılarla kurulan aile müessesesinin gizli kalması gereken aşamalarına kadar el uzatma uygulamasına son verilmesini istedi.

Toplantıya katılan Dışişleri Bakanlığı Yabancılar Yasası uzmanlarında Wolf-Ruthart Born, karşı çıkılan bu uygulamayı bir zorunluluk olarak tanımladı. Ruthart Born, Almanlarla evlenen yabancıların getirdiği belgelerin genellikle sahte olduğunu öne sürdü ve "göstermelik evliliklerin saptanabilmesi için, hükümetin belgeleri iyice incelemek zorunda." diye konuştu.

Frankfurt Belediyesi Yabancılar Dairesi görevlilerinden Henner Schäfer ise, memurluk eğitimi alan kişilere yabancılarla Almanlar arasındaki evlilikler konusunda özel bir duyarlılık kazandığını söyledi ancak buna rağmen bir dizi hataların da yaşandığını kaydetti.

Langen'de güven tazelendi

Langen ve yöresinde yaşayan Türklerle Almanlar arasındaki yaşamsal ilişkileri derinleştirmek amacıyla 3 yıldır etkinliklerde bulunan Türk Alman Dostluk Cemiyeti, yeni yönetim kurulunu belirledi. Dernek olağan genel kurulunda yapılan konuşmalarda cemiyetin bugüne kadar yaptığı etkinlikler ve bunların sonuçları ele alındı. Üye sayısını artırmak amacıyla çeşitli görüşlerin tartışıldığı toplantıda yeni yöneticiler de belirlendi. Fotoğrafta (üstte) görülen yeni yönetici ve görev alanları şöyle: Cengiz Çayır (Başkan), Klaus Standke ve Sadet Yurtsever (Bşk. Yrd.), Uwe Beuthin ve Else Günther (Sekreter), Beate Alf ve Rüstem Özdemir (Sayman), Herbert Kuntz, Sümer Kurultay, Malik Özdes, Mustafa Aydın ve Bert Gene Schmitt (Üye). Langen Türk Alman Dostluk Derneği, yeni çalışma döneminin ilk etkinliği olarak 16 Kasım'da Stadthalle salonunda görkemli bir Türk gecesi düzenliyor.

Almanya'nın en büyük posta dağıtım merkezi Frankfurt'ta

Almanya'nın en büyük posta dağıtım/işlem merkezi Frankfurt'ta hizmete girdi. Ekim ayı başında açılan yeni merkezde, bini aşkın personel çalışıyor ve günde 3 milyonu aşkın mektubun dağıtım işlemi yapılıyor. İstasyon bölgesinde 57 bin metrekare büyüklüğündeki yeni merkezin tamamen otomatik bir elektronik sistemiyle hizmet verdiğine işaret eden yetkililer, toplam 5 km uzunluğundaki işlem bantları ile, dağıtım hızı kazandırıldığını söylüyor. Mektupların yaklaşık %85'i bu merkezde elektronik sistemle dağıtılıyor.

Nokta Nokta Nokta

Enerjide tasarruf projesi

Almanya'nın tanınmış kimya ve ilaç üretim firmalarından Hoechst AG, Frankfurt Belediyesi ile işbirliğine giderek enerji tasarrufuna katkıda bulunmak istiyor. Verilen bilgiye göre, "Steckdosen zu Spardosen" sloganı altında başlatılan kampanya ile ilk etapta, kurumun bünyesinde çalışanlara duyarlılık kazandırılması amaçlanıyor. Bu çerçevede kurumun 21 bin çalışanı ile Frankfurt Belediyesi'nin 14 bin civarındaki personeline konuya ilişkin bilgilendirici broşürler gönderiliyor. Bu broşürde, gerek işyerinde gerek evlerde uygulanabilecek yöntemlerle enerji tasarrufunda sonuç verecek bazı bilgiler yer alıyor. Örneğin 17,95 DM fiyatıyla satılan bir enerji tasarruf lambası ile yılda 1000 saatlik kullanımda ortalama 50 kilowatt enerji tasarrufunun elde edilebileceği belirtiliyor ve bunun da 15 Mark'lık tasarruf anlamına gelebileceği kaydediliyor.

Hergün Lotto oynamak mümkün olacak

Almanya'da sevilen şans oyunlarından Lotto'nun, yeni bir düzenlemeyle artık hergün oynanabilmesi planlanıyor. Edinilen bilgilere göre, günlük çekilecek olan Lotto sayılarını tutturana ikramiyeleri, çekilişi izleyen gün ödenecek. Yetkililerin açıklamasına göre, günlük Lotto çekilişlerinde kazanma şansı artacak ancak ikramiye miktarı, haftalık Lotto oyununa göre daha düşük kalacak.

Frankfurt'ta günde 4,5 ton köpek pisliği

Frankfurt'un temizlik işleriyle sorumlu Frankfurter Entsorgung- und Service GmbH adlı şirket yetkililerinin verdiği bilgiye göre, kentte günde 4,5 ton köpek pisliği toplanıyor. Frankfurt'ta 13 bin 500 köpeğin kayıtlı olduğuna işaret eden yetkililer, son yıllarda özellikle çocuk oyun yerleri ile park ve bahçelerde bırakılan köpek pisliklerinden yakınıyorlar. Bu nedenle Frankfurt Belediyesi Çocuk Çıkarları Bürosu ile birlikte, özellikle oyun yerlerine asılan plakalar ile, köpek sahiplerinin bu konuda daha duyarlı hale getirilmesi amaçlanıyor.

Tüketici Hakları

Ruth-Anna Büttner

Hessen Tüketicileri Koruma Merkezi Hukuk Danışmanı

Kredi faizlerine dikkat!

Değerli Toplum Okurları, Almanya'daki misafirlik olgusu, gide-rek yerleşik düzene doğru eğilim gösterdikçe, yabancıların bu ülkedeki gayrimenkul alımlarında da bir artış gözleniyor. Eğer mevcut birikimler yetmiyorsa, malum ilk alınacak kapılardan birisi de, bankalar oluyor. Ev veya arsa alırken, bildiğiniz gibi bankaların çeşitli kredi yöntemleri var. Bunlardan birisi de "Variabele Kredit" diye bilinen ve faiz oranlarına esneklik sağlayan bir sistem. Hemen belirtiyim, kredi kurumları, özellikle faiz düzeylerinin hareketli olduğu dönemlerde bu tür esnek faiz sistemini yeğler. Hatta, faizlerdeki tüketici lehine olan olumlu gelişmeler, değişimler çoğu kez ya hiç bildirilmez ya da çok geç haber verilir. İşte bu haksızlık ve ya ticari numaralar zaman zaman mahkemelerde hakimlerin önüne kadar uzanır. Hemen belirtiyim, mahkeme kararlarının çoğu kez gözardı edildiğini ortaya koyan örnekler de yok değil.

Hessen'deki Tüketicileri Koruma Merkezi olarak, bu yönde titiz bir çalışmaya bugün dikkatinizi çekmek istiyorum. Buna göre, uzmanlar, bilgisayar yardımıyla faiz oranlarındaki oynamaların hukuki boyutları da saptanmaktadır. Hemen belirtiyim, bu sistematik inceleme ile, diyelim birkaç yüzbin Mark'lık bir kredi için, tüketicinin bankalara binlerce Mark fazla faiz ödediği de olmuş. Bunu tüketicilerin bankadan geri isteme hakkı mevcuttur. Sözümlü, tüketiciler, bankalarla olan kredi işlerinde Hessen Tüketicileri Koruma Merkezi'ne başvurabilirler ve hatta bu yasal haklarını 30 yıl öncesine dek götürebilirler. Bu konuda merkez uzmanlarımızın hazırlanmış klavuzu, ilgililenlere önemle tavsiye ediyorum. Bu klavuz yardımıyla bankanızla olan uzlaşmazlığa yönelik birtakım noktalarda yasal çıkış yolları

nı, sorumluluk ve haklarınızı görebilirsiniz. Bu klavuz sayesinde, kendi sorununuza kendiniz ya-nıt verebilirsiniz. Eğer, bu alanda bir haksızlığa kurban gittiğiniz düşünce-sindeyseniz, uzmanlarımız size yardımçı olmaya, ve konumunuzu son kuruşuna kadar bilgisayarda hesapla-maya hazır. Bunun için yapmanız gerekenleri şöyle özetleyebiliriz:

- Ticari işlem maddelerini (Allgemeine Geschäftsbedingungen) içeren kredi sözleşmenizi,
- Krediyi ilgili her işlemi içeren banka dekontlarınızı, (Kontauszüge)
- Faizdeki değişimleri gösteren banka bildirimlerini

merkeze gönderirseniz, uzmanlar durumunuza açıklık kazandırabilir. Hemen belirtiyim, belki bilmeyerek ödediğinize inandığınız -kimbilir- binlerce Mark tutarındaki fazla faizi geri almak istiyorsanız, merkezin bu hizmeti için 250 Marklık bir ek harcama-ya da hazır olmalısınız.

Bilgisayar yönteminde ortaya çıkacak sonucu, bankanın iddia ettiği borcunuzla kıyaslayabilirsiniz. Aradaki büyük rakamlar, ortada birşeyin bir şekilde doğru olmadığını gösterir. Değerli Okurlarımız,

Kredi ihtiyacı modern toplumlarda insanın sıkça karşılaşabileceği bir gerçektir. Bugün olmasa bile yarın kendiniz veya çocuklarınız için bir kredi gereksinimi gündeme gelebilir. Kredi sözleşmesini imzalamadan önce uzmanlara danışmanızı ve Hessen Tüketicileri Koruma Merkezi'nin bu alandaki hizmetlerinden yararlanmanızı öneriyorum.

Adresimiz ve telefonumuz şöyle:

Verbraucher Zentrale Hessen

Reuterweg 51-53

60323 Frankfurt/M.

Tel: 069/9720100 . Faks: 97201050

Frankfurt'ta TÖMER kursları

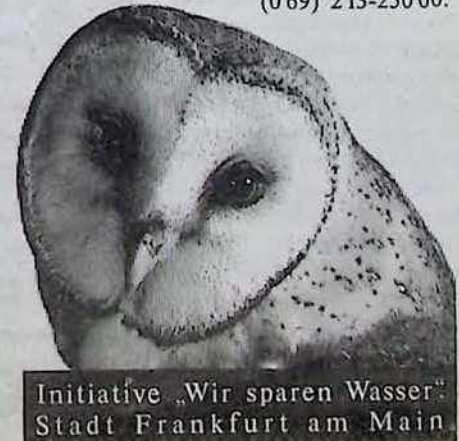
Ankara Üniversitesi'ne bağlı Frankfurt'ta Türk Kültür Merkezi'nde yıllardır çalışmalar yapan TÖMER (Türk Dili Enstitüsü), 1996-97 yeni dönem etkinliklerine geçtiğimiz günlerde başladı. TÖMER'de bu yıl düzenlenecek kurslar şöyle:

- 1) Alman ve diğer yabancılar için Türkçe'ye giriş. 2) Almanya'da doğup büyümüş Türk gençleri için Türkçe. (Kursları başarıyla bitirenlere ayrıca Türkiye şubelerinde tatil ve lisan geliştirme olanağı da var) 3) 8-14 yaşları arasındaki çocuklar için Türkçe kelime hazinesini oyunlarla geliştirme kursları. 4) Çeviri kursları (Almanca'dan-Türkçe veya Türkçe'den Almanca'ya) 5) Edebiyat seminerleri: 6) Slayt, video film gösterileri, resim sergisi kitap okuma günleri gibi kültürel etkinlikler. TÖMER etkinliklerine ilgi duyanlar için başvuru adresi şöyle:

Türk Kültür Merkezi
A.Ü. TÖMER Höhenstr. 44-48
60385 Frankfurt/M. Tel:
069/4940848

Otomobilinizi yıkarken su ihtiyacınızı %90 nasıl azaltabilirsiniz?

Her otomobil, normal bir araba yıkama tesisinde temizlenirken azından 100 litre temiz içme suyuna ihtiyaç vardır. Suyu yeniden işleyip kullanıma tekrar sunabilecek kapasitedeki modern bir işletmenin temiz su ihtiyacı ise, en fazla 15-20 litredir. Bu yüzden üzerinde «Mavi Çevre Meleş» ibaresi bulunan yıkama tesislerine dikkat ediniz. Bizi de arayarak, Frankfurt'taki bu tür ideal yıkama tesislerinin adreslerini öğrenebilirsiniz. Tel: (0 69) 213-250 00.

Initiative „Wir sparen Wasser“
Stadt Frankfurt am Main

Hessen'de de yeni işçi eylemleri kapıda...

Metal işkolunda sıcak sonbahar

Almanya'da metal işkolunda yıllardır yaşanan uzlaşmazlık ve çelişkiler, şu günlerde yeniden gündemde.

Almanya'da metal işkolunda çalışanların kazanılmış haklarına getirilmek istenen kısıntılar huzursuzluğa yol açıyor. Federal hükümetin 1 Ekim'de yürürlüğe girmesine yasal olarak sağladığı hastalık halinde çalışanların ücretlerinden yüzde 20 kesinti uygulamasıyla başgösteren kriz, son günlerde gerçekleşen iki zirve görüşmesinde de çözüm bulamayınca Almanya'nın dört bir yanında işçi eylemleri kendini gösterdi. Alman Metal İşçileri Sendikası IG Metall, hastalık kesinti girişiminden vazgeçilmesini aksi takdirde, önümüzdeki günlerin daha da sert eylemlere sahne olacağını kaydediyor. Sendika ayrıca, yaklaşan yeni toplu sözleşme döneminde de yüzde 4,5 oranındaki ücret zammında kararlı olduklarını yineliyor ve işveren kesiminin uzlaşma belirtisi göstermesi halinde yeni bir zirve görüşmesine katılabileceklerini bildiriyor. Bu arada işçi kesimi, yeni işyeri olanağının yaratılması halinde zam istemin-

den ödün verebileceklerini ve enflasyona uyumlu bir zam karşı önerisini onaylayabileceklerini de söylüyor.

"Ulusal hastalık"

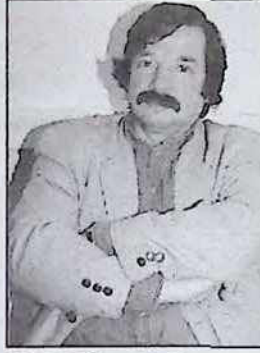
Hastalık döneminde ücretlerden %20 kısıntı ve yeni toplu sözleşme sancısı, yeni işçi eylemlerine ortam hazırlıyor.

İşverenler ise, Almanya'da sudan sebeplerle hastalık iznine çıkmanın ulusal bir alışkanlığa dönüştüğünü öne sürerek, kesinti uygulamasının bu kötü alışkanlığa karşı etkili bir yöntem olacağı görüşünde. İşverenler ayrıca, sendikayı katı tutumundan ötürü suçlarken, görüşmelerden umudu kesmediklerini ve gerek kesinti ile ücret zammı konusunu gerek hastalık noel ve izin paralarının geleceğinin bir pakette ele alınmasını talep ediyor.

150 bin işyeri tehlikede

Metal işverenleri bu arada, iş dünyasında yeni bir tehlikeye de dikkat çekiyorlar. Birlik Başkan Yardımcısı Dieter Hundt'un açıklamasına göre, bu işkolunda bu yılın sonuna kadar 150 bin işyeri kapanacak. Sendikaları bu olumsuz gelişmeyi körüklemekle suçlayan Başkan Yardımcısı Hundt, yeni krizlere neden olmamak için işçi liderlerini anlayışlı olmaya çağırdı.

KUBİ projesine 10 bin Marklık ek bir katkı sunan Frankfurt Belediyesi Kültürel Çeşitlilik Dairesi Müdürü Rosi Wolf Almannasreh, "Genç kuşak yabancılar, iş piyasasındaki haksızlıklara karşı daha duyarlı. Gençler patlama noktasına gelmeden önlemler alınmalıdır." görüşünde. →

KUBİ Bilimsel danışmanlarından Prof. Dr. Stefan Gaitanides de eğitim yöntemleri üzerinde durdu. ↑

KUBİ Derneği Başkanı Arif Arslaner, amaçlarının göçmen çocukların geleceğine zemin hazırlamak olduğunu söyledi ve yörede yaşayan ve meslek eğitim konusunda başarılı olmak isteyen Türk gençlerinin hizmetinde olduğunu söyledi. →

Proje için öncelikle Heinrich von Stephan Schule ve Elly Heuss-Knapp Schule adlı, yabancıların yoğunluk arzettiği okullarla işbirliğine gidildi. Arbeitsamt-Frankfurt Müdürü Grieshammer: "KUBİ, bu projesiyle başarılı olmak zorunda. Aksi takdirde, onlar da birçok girişim gibi kaybolup gider." dedi. →

Frankfurt Başkonsolosu Şafak Göktürk de tanıtım toplantısında hazır bulunarak, Türk ailelere yönelik olarak ile gençlerin meslek eğitimi konusunda bilgilendirici ve ezendirici toplantılar yapacaklarını kaydetti. →

Federal Hükümet 20 Marklık farkı, 1 Ocak'tan itibaren ödeyecek

Çocuk parasına zam

Federal Hükümetin tasarruf önlemleri paketine yönelik eleştiriler giderek artarken, bu kapsamda ele alınan çocuk parasına zamlı uygulamanın 1 yılğına ertelenmesinden vazgeçildi. Kohl Hükümeti, vergi reformu yasa tasarısı görüşmelerinde muhalefetteki sosyal demokratların baskısı nedeniyle, daha önceden tasarlandığı gibi, çocuk parasında 20 Marklık zamların 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren ödeneceğini açıkladı. Federal maliye Bakanı Theo Waigel,

yılbaşından itibaren 1. ve 2. çocuk için çocuk parasının 200 Marktan 220 Mark'a çıkartıldığını söyledi. Söz konusu uygulamaya göre, 3. çocuk için aile bütçesine ayda 300 Mark, 4. çocuk için se 350 Mark devlet yardımı yapılacaktır. Bu arada Maliye Bakanının Weigel'in açıklamasına göre, Sosyal Demokratların da uzlaşma sonucu parlamentoda vergi reform yasasını engellemeyecek ve Almanya'da varlık vergisinin kaldırılmasına yeşil ışık yakacak.

Frankfurtlu "Yeşil" politikacıdan örnek bir girişim

Meslek eğitim yeri verene belediye ihalesinde öncelik

Frankfurt Belediyesi Mali İşler Encümeni Tom Koenigs, bölgedeki meslek eğitim yeri sıkıntısına çözüm amacıyla örnek bir öneri ortaya attı. Yeşiller partisinden politikacı Koenigs, Frankfurt'ta gençlere meslek eğitim yeri açmayan firmalar, belediye hizmetleri konusundaki ihale başvurularında dikkate alınmamasını önerdi. Tom Koenigs, konuyu ilgili organlara

ileteceğini belirterek, "Kayıtlara göre halen Frankfurt'ta, 459 genç insan, bir meslek eğitim yerinden yoksun. 500 kişi ise, henüz mesleğe hazırlık projelerinde. 97 yılı ise, hiç te umut vermiyor. Tavsiye yerine somut girişimlerden yanayım." dedi. Koenigs, önerinin benimsenmesi halinde gençlere önemli sayıda meslek eğiti yerinin doğacağına yönelik umutlarını dile getirdi.

Hatalı personel işten ne zaman çıkartılır?

Frankfurt Eyalet İş Mahkemesi, bir işverenin, sözleşmeye aykırı hareket eden personeline süresiz çıkış vermesinin yasalara uygun olmadığı görüşünde. Eschwege Belediyesinde zabıta olarak görev yapan bir kişi, işyerine yaya olarak gidip geldiği halde, bunu otomobille yapmış gibi gösterdiği gerekçesiyle süresiz çıkış aldı. Mağdur personelin itirazını ele alan mahkeme, personelin, hatalı olsa dahi, önceden işveren tarafından uyarılmış olması gerektiği sonucuna vardı ve başvuru sahibini haklı buldu. Mahkeme heyetine göre, işverenin, işten attığı zabitanın hatasına 8 ay göz yumması ve onun ardından hiçbir uyarıda bulunmazsınız iş ilişkisine hemen son vermesi yasalarda çelişiyor. Konuya ilişkin karar dosya numarası şöyle: (Az:12 Sa 961/95)

LOTTO- MÜŞTERİ KARTI. AYRICALIK DEMEKTİR.

1. ÖZEL ÇEKİLİŞLERDE KAZANACAGINIZ EKSTRA İKRAMİYELER KONUSUNDA YAZILI OLARAK HEMEN HABERDAR EDİLECEKSİNİZ

2. 12 MARK'IN ÜZERİNDEKİ TÜM İKRAMİYELER, BANKADAKİ HESABINIZA HAVALA EDİLİR.

3. MÜŞTERİ KARTI 2 YIL GEÇERLİDİR VE FİYATI SADECE 5 MARK'TIR.

EĞER SİZ DE MÜŞTERİ KARTINDAN YARARLANMAK İSTİYORSANIZ: EN YAKININIZDAKİ BİR LOTTO GİŞESİNDE BULABİLECEĞİNİZ BAŞVURU FORMUNU DOLDURMANIZ YETERLİDİR

Frankfurt'ta yabancı gençler için yeni bir proje başlatıldı

İşsizlik, gençleri patlamaya hazır bombaya dönüştürüyor

Kısa adı KUBİ olan ve çeşitli model girişimler yoluyla özellikle yabancı gençlere yönelik eğitici çalışmaları hedefleyen Frankfurt Kültür ve Eğitim Derneği, şimdi de iş bulamayan gençler için bir adım attı.

Geçtiğimiz günlerde basına tanıtılan projeye göre, çeşitli uluslardan yabancı gençlerin yanı sıra, Alman veya Alman kökenli göçmen gençler, günde yaklaşık 7 saatlik özel bir eğitimle, sağlık, büro işleri, elektroteknik ve çizim tekniği gibi alanlarda meslek yaşamına hazırlanıyor.

Arbeitsamt-Frankfurt İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun, 240 bin Marklık maddi katkısıyla yaşama geçirilen proje, Frankfurt Belediyesi Kültürel Çeşitlilik Dairesince de destekleniyor.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Müdürü Hans Peter Griesheimer, Frankfurt'ta halen 1000 kadar yabancı gencin bir meslek eğitimi yeri arayışında olduğuna işaret etti ve yerel politikacıları bu konuda daha etkin olmaya çağırdı.

Kültürel Çeşitlilik Dairesi (AMKA) Müdürü Rosi Wolf Almannasreh, "önümüzdeki 10 yıl politikacılara bu alanda büyük

sorumluluklar yüklüyor." dedi. Dernek başkanı Arif Arslaner, eğitim projesinin içeriğine değindiği konuşmasında "Gençlere, 9 aylık bu eğitim döneminde bir işyerine başvuru yaparken dikkat etmesi gereken noktaları da kazandırmayı amaçlıyoruz." dedi. Tanıtım toplantısında hazır bulunan Frankfurt Başkonsolosu Şafak Göktürk ise, Türk çocuklarının iyi bir eğitim almaları için anne babaları daha duyarlı kılması hedefleyen enformasyon toplantıları düzenleyeceğini söyledi ve KUBİ projesinin Türk gençleri açısından büyük önem taşıdığını belirtti.

Toplantıda ortaya konan bilgilere göre, Frankfurt'ta 16-20 yaşları arasındaki gençlerin kayıtlı işsizler arasındaki oranı yüzde 44 ve bu gençlerin, sosyal patlamaya dönüşmeden bir an önce toplumsal ve mesleki yaşama kazandırılması şart. Frankfurt'ta yabancı gençlere iyi bir istikbal hazırlamayı hedefleyen bu projeye ilgi duyanlar „Pettersweilerstr. 66“ adresindeki KUBİ dernek merkezine başvurabilecek veya 069/94592084 numaralı telefondan bilgi edinebilecek.

Yılmaz Karahasan

Sendikacı Gözüyle

(İG Metall Yür. Kur. eski Üyesi)

Kara Cuma

13 Eylül Almanya Federal Cumhuriyeti tarihine „Kara Cuma“ olarak geçecek, bu kesin.

13 Eylül sendikaların, sosyal kuruluşların, göçmen örgütlerinin, kileselerin ve daha başka birçok ilerici-demokrat kişi ve güçlerin aylardan beri sürdürdükleri protesto eylemlerine rağmen CDU/CSU ve FDP koalisyon hükümetinin parlamentoda sahip olduğu çoğunluğa dayanarak „Tasarruf Paketi“ni yasalaştırdığı gün.

1 Ekim 1996 tarihinde yürürlüğe giren Tasarruf Paketi düzenlemeleri;

- hastalıkta ücret ödemelerini kısıtlıyor
- işten atmaları kolaylaştırıyor
- özellikle kadınların emekliye ayrılma yaşlarını yükseltiyor
- milyonların hak ve kazanımlarını budarken milyonlere vergi indirimleri öngörüyor.

Kabine ve sermaye kesiminin emekçi halka ve kazanımlarına saldırısı bu paketle son bulmuyor. Bunun dahası da var. Şimdi sırada „Çalışmayı Teyvik Yasası (Arbeitsförderungsgesetz AFG) yer alıyor. Burada öngörülen değişiklikler de doğrudan işsizleri hedefliyor.

İşsizlik parası ve yardımlarında öngörülen „tasarruf“ şimdilik 7,5 milyar DM. „ABM - Massnahmen“ diye bilinen „İş Yaratma Önlemleri“ yoğun kısıtlanıyor. Uzun süre işsizlerde, daha önce gerçekleştirilen „yıllık işsizlik parasının yüzde üç oranında azaltılmasının yanı sıra işsiz meslek ve kalifiyelik durumuna bakılmaksızın „her işi kabullenme“ yükümlülüğü, kabullenmediği takdirde işsizlik parasının hatırı sayılır bir biçimde kısıtlanması ya da tamamen kesilmesi öngörülen değişikliklerin bazıları...

Çoğunluk her şeydir. Çoğunluktan başka her şey yoktur. görüşünden hareket eden Bonn Hükümeti gerçekten ateşle oynuyor. Bunun da ötesinde, büyük ve tehlikeli bir yangını söndürmeye çalışan itfaiyeye (AFG) yardımcı olması gerekirken, itfaiyenin suyunu kesmeye, en azından „vesikaya“ bağlamaya uğraşiyor.

Yangın çoktan bacayı sardı. Zarar görenlerin başında kuşkusuz biz göçmen emekçiler geliyoruz. Bölünen toplumda sendikal ve siyasal savaşım daha da sertleşecek. Sıcak sonbahar kızgın kış izleyecek. Bu toplumsal çatışmada saf dışı kalamayız, yerimizi bilinçli bir şekilde almalıyız.

Hastalık izninde

kaçak çalışma bedeli

Frankfurt İş Mahkemesi, bir işverenin, bağlı bulunduğu işyerinden hastalık nedeniyle izne ayrılan ancak, istirahat yerine lokantada çalışan işçisinin iş ilişkisine son verebileceğine karar verdi. Alınan bilgilere göre, geçtiğimiz yılın sonunda doktor raporuyla 8 haftalık hastalık iznine çıkan işçisinin, bu süre içinde kendisine ait bir lokantada garsonluk yaptığını öğrenen işveren, olayı yerinde saptamak amacıyla, personel şefini akşam yemeğine gönderdi. Suçüstü yakalanan işçi, personel şefinin „karşılıklı mutabakat ile iş ilişkisine son verme“ sözleşmesini imzaladı, ancak ertesi gün işten çıkartma kararına „zorlama olduğu, aksi takdirde süresiz çıkışla tehdit edildiği“ gerekçesiyle, mahkeme nezdinde itiraz etti. İşvereni haklı çıkaran mahkemenin karar dosya numarası şöyle : (12 Ca 9909 / 95)

Hessen'deki

Çalışma

Dünyamız

İşsizlik, hep bildiğiniz gibi...

En Eyalet Çalışma Dairesi verilerine göre, geçtiğimiz Eylül ayında k sayısında fazla bir gerileme sağlanmadı. Resmi verilere göre en'de halen 231 bin 300 kişi işsiz bulunuyor ve bu sayı eyaletteki k oranının ortalamaya yüzde 11,6 oranında seyrettiğini gösteriyor. k, diğer eyaletlerde olduğu gibi Hessen'de de yabancı işgücünü süz yönde etkilemeye devam ediyor ve yabancıların toplam işsiz içindeki oranı yüzde 21,1 ve sayısı ise 48 bin 820. Hessen'de iş-oranının en düşük kaydedildiği bölge ise % 7,8 ile Limburg, en bölge ise yüzde 12,7'lik oranla Kassel.

İşsizlere daha ağır iş koşulları

ny'a'da Federal Hükümet, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik klara çözüm amacıyla başlattığı operasyondan işsizler de nasibini r. Yeni hazırlanan bir tasarıya göre, koalisyon ortakları 1 Ocak tarihinden itibaren, mevcut işsizleri, kazandıkları gelirden daha r para elde edebilecekleri değişik işlerde çalışmaya zorlayacak. oyunda ve sendikalarda eleştirilere yolaçan bu girişimin, yasalas-halinde örneğin 3 aydan bu yana işsiz bulunan kişiler, yüzde 20 raz para kazanabilecekleri işlerde çalışmayı reddedemeyecekler. imetin ayrıca, işsizlik parasında da belli ölçüde önümüzdeki yıl-tibaren kısıntıya gitme hazırlığı içinde olduğu haber alınıyor. Bu a, bir işyerinden tazminat alarak ayrılan ve işsiz kalanlara, hakları işsizlik parasının ancak yarısının ödenmesi ve işsizlik yardımının sonra kesilmesi yolundaki hazırlıklar da,söz konusu.

Kaçak çalışan yabancılar

en'deki iş ve işçi bulma kurumları, gümrük mercileri ile işbirliği rak, Almanya'da kaçak yollardan çalışan yabancılar karşı geniş amli operasyonları sürdürecektir. Landesarbeitsamt - Eyalet Çalışma esi'nin son operasyona yönelik yaptığı bir açıklamaya göre, 300'ü i işletmede 1300 kişinin kontrol edildi ve bu işletmelerde 470 kişi-vasa dışı yollardan çalıştığı saptandı. Kaçak işçi çalışmasının sıkça ndığı sektörlerin başında ise özellikle inşaat, gastronomi, temizlik ları geliyor. Yetkililer, kaçak işçi çalıştıran işverenlerin 100 bin 'a kadar cezaya çarptırılacaklarını ve ayrıca, kaçak yabancıla-ı maddi cezaların verildiğini söylüyorlar. Öte yandan Almanya'da li sektörlerde izinsiz çalışanlar, devlet bütçesinde yılda 100 Mil-Marklık bir zarara yol açıyor. Alman Kriminal Polisler Birliği Hes-ölge teşkilatı başkanı Harras'ın açıklamasına göre, özellikle inş-a-mizlik ve gastronomi sektörlerinde 500 bin kişi kaçak çalıştırılı-Yetkililer, kaçak çalışma gerçeğine yönelik alınan önlemlerin ye-z olduğunu ve amacına ulaşmadığını söylüyor ve kendilerine ope-nlarda daha fazla yetki verilmesini talep ediyorlar.

Açık meslek eğitim yerleri

en Çalışma Dairesi (Landesarbeitsamt) uzmanları, eyalette henüz neslek eğitim yeri bulamamış olan gençlere yardımcı olabilmek ciyla mevcut açık meslek eğitim yerlerinin bir listesini yayınladı. i göre, 1996 yılı sonuna kadar gençlerin ilgisine sunulan bu mes-branş listesi, iş ve işçi bulma kurumlarının yanı sıra, eyalet Çalışma esi'nin 069/6670-419 no.lu telefondan veya 069/6670-294 nolu numarasından talep edilebilecek.

123 modeli sürücüler için makul teklif.

123 modeli
orjinal parçalarının
fiyatları aşırı
şekilde düşürüldü!

Tüm Fiyatlara montaj ü-
retleri dahildir (komple
fiyat) Bazı örnekler:

► Ön fren balataları-
nın değişmesi.
komple fiyat: DM 149,-

► Ön fren disk ve
balatalarının değişmesi.
komple fiyat: DM 460,-

► Arka fren balata-
ları, diskleri ve El freni ba-
lataları değişmesi.
komple fiyat: DM 493,-

► Eksoz son Sustu-
ruçu değişmesi (200 D).
komple fiyat: DM 195,-

► Arka amortisörler
değişmesi.
komple fiyat: DM 325,-

Mercedes-Benz

Niederlassung Frankfurt/Offenbach

Sie sind unsere Nummer 1.

Mercedes-Benz AG, Niederlassung Frankfurt/Offenbach

Frankfurt: Heerstraße 66, Tel. 0 69/9 76 55-7 39

Frankenallee 137-151, Tel. 0 69/9 73 55-2 20

Hanauer Landstraße 121, Tel. 0 69/9 49 64-134

Hahnstraße 45, Tel. 0 69/6 64 17-2 72

Offenbach: Daimlerstraße 27, Tel. 0 69/85 01-6 31, -6 32

Meslek eğitiminin önemi Bonames Camii'nde tartışıldı

Almanya'da meslek eğitiminin önemi Frankfurt Bonames Camii'nde düzenlenen bir açık oturumda ele alındı. Kuruluş aşamasında olan Türk Veliler Birliği derneği ile Frankfurt BABA Projesi tarafından Bonames Diyanet İbadet ve Kültür Derneği'nde düzenlenen ancak hedef kitle Türkler açısından katılımın oldukça düşük kaldığı bu toplantıda Münir Tekin, Hessen eyaletindeki okullarda eğitim sistemine dikkati çekti. Frankfurt İş ve İşçi Bulma Dairesi meslek eğitim uzmanlarından Fuß, arayış içindeki gençlere yönelik yaptıkları çalışmaları anlatırken, BABA projesinden Perran Arpacılar-Onat ise, Meslek seçiminde gençlere nasıl yardımcı olunabileceği üzerinde durdu. Bu arada, toplantıda IHK Frankfurt Ticaret ve Sanayi Odası uzmanlarından P. Braune ile Esnaf ve Sanatkarlar Odasından (HWK-Frankfurt) F. Klein, kurum olarak yabancı gençleri hedefleyen mesleki branşları anlattılar. Toplantıda sıkça dile gelen bir konu, Türk anne ve babaların çocuklarının meslek eğitimleri yönünde fazla ilgili olmadıklarıydı. Toplantıda hazır bulunan Frankfurt Başkonsolosluğu Çalışma Ataşesi, İsmet Çomoğlu, Alman kanadının meslek eğitimine verdikleri öneme işaret ederek, kurumları bu çabalardan ötürü teşekkür etti. Öte yandan BABA projesi, 30 Ekim - 29 Kasım 1996 tarihleri arasında görülebi- lecek, Türk ve Faslı genç kızların çalışmalarından oluşan bir fotoğraf sergisini Frankfurt Arbeitsamt Berufsinformationszentrum Fischerfeldstr. 10-12 adresinde açtı.

İran'a ihracat yasağı

Frankfurt'taki İdari Mahkeme, bir Alman firmasının, İran'a uçak yedek parçası ih- raç etmesini yasakladı. Duruşmada, ilgili firma, İran'ın sivil amaçlı hava ulaşımını iyileştirmek amacıyla yedek parça siparişi

ettiğini öne sürerken, mahkeme heyeti, söz konusu parçaların askeri amaçlı kulla- nılma olasılığı ve Almanya'nın dış dünya- daki itibarının zedelenmesi endişesinden hareket ederek adı geçen ihracata yasa- k getirdi. İdari Mahkeme, bu ihracat yasağı kararıyla, ilgili firmaya dışsatım belgesi vermeyen Almanya Dış Ticaret Dairesi'ni haklı bulmuş oluyor. (Karar Dosya Numarası: 1 E 251/94)

Alman vatandaşlığına rağbet

Frankfurt'ta Alman vatandaşlığına geçmek için yabancılardan gelen başvurular son zamanlarda rekor düzeye ulaştı. Vatandaşlık dairesi önünde uzun kuyruk oluşturan yabancılardan 4500'ünün başvurusunun bu yıl içinde sonuca bağlanması bekleniyor. Uzmanlar günde ortalama 70 yabancıya vatandaşlık hakkında bilgi verildiğini söylerken, 10 yıl önce sadece 822 başvuru olduğuna işaret ediyorlar. Nüfusunun yüzde yaklaşık 30'u yabancılardan oluşan Frankfurt'ta Türk toplumu içinde de Alman vatandaşlığına ilginin son dönemde artması gözden kaçmıyor.

Frankfurtlular'ın elma şarabı sevdası

Frankfurt'ta yılda 30 milyon litre elma şa- rabı tüketildiği açıklandı. Ekim ayında başlayan elma hasat mevsimi dolayısıyla yapılan bir açıklamaya göre, Frankfurtlu- ların yaşamında elma şarabının önemi ol- dukça fazla ve su gibi içilen bu hafif içki,

bu kentte yerel bir öneme sahip. Şehrin yıllık şarap tüketimine katkıda bulunmak amacıyla, her sene 40 bin ton elmanın toplandığını anımsatan uzmanlar, bu ihti- yacın komşu yerleşim bölgelerinden de desteklendiğini söylüyorlar. Yüzyıllardır toplumun her kesiminin severek içtiği el- ma şarabı konusunda her yıl bir de elma şarabı güzeli geleneklere uygun biçimde büyük bir törenle seçiliyor.

Kaçak işçi ihbarları için kırmızı hat

Hessen Ekonomi Bakanlığı, kaçak işçi çalıştıran işyerlerini ihbar etmek isteyenler için Wiesbaden'de özel bir telefon hattı kurdu. Basın bürosunun açıklamasına göre, kaçak işçi çalıştıranları ihbar etmek isteyenler „Kırmızı hat“ diye bilinen 0611/815-2074 nu- maralı telefona gün boyu bilgi verebilecekler. Bakanlık yetkilileri, yabancı inşaat firma- larının düşük ücret ve hiçbir sosyal güvence olmaksızın kaçak işçi istihdamı yoluyla yerli firmalara büyük zarar vermesine daha fazla göz yumulmayacağını söylüyorlar.

Türkiye'de ev, apartman dairesi veya inşaatınız için

UCUZ KREDİ

Bir örnek:

Wüstenrot Ara Kredisi DM 50.000,-
Aylık ödeme (5 yıl süreyle) DM 709,-**

Ara kredi süresi sonunda kalan borç (Yapı Tasarrufu kredisi) DM 22.476,-
Aylık taksit (5 yıl, 5 ay süreyle) DM 400,-**

*) Yıllık faiz oranı nominal %6,30'tür. (efektif %6,5).

**) Yıllık faiz oranı %4,6'dır („PangV“ ye göre tahsisattan itibaren efektif %6,04).

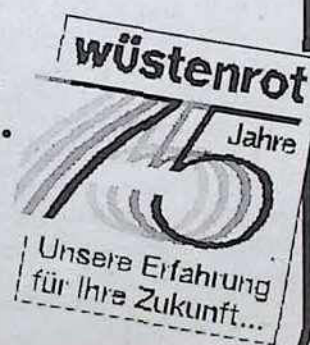
100.000
Mark'a kadar

düşük ve sabit faiz,
uzun vade ile,
beklemeden, derhal...

Hemen başvurun,
bu sınırlı olanaktan siz de yararlanın...

Broşür isteyiniz

wüstenrot
.. güvenceniz

Wüstenrot Türk Danışmanlarımız:

Hanau-Frankfurt

Mehmet KUŞÇU
Generalagent
Tel: 06181/252512
Funk: 0172/666 46 15
Fax: 06181/21563

Glessen

Akın AÇIKALIN
Bezirksleiter
Tel: 0641/776 733
Fax: 0641/75640

Frankfurt/Hanau

Ramazan ELMAS
Bezirksleiter
Tel: 069/498215
Funk: 0171/8521947
Fax: 069/498215

Kassel

Osman KAYNAK
Bezirksleiter
Tel: 0561/103654
Fax: 0561/777884

Offenbach

Tayyar GÜVEN
Verkaufsberater
Tel: 069/844004
Funk: 0172/9621899
Fax: 069/844111

Mainz-Wiesbaden

Mahmut SOLGUN
Verkaufsberater
Tel: 06732/65205
Fax: 06732/65205

Darmstadt

Bekir KÜPELİ
Verkaufsberater
Tel: 06151/296243
Fax: 06151/296244

Aschaffenburg

Süleyman TOSUN
Verkaufsberater
Tel: 06021/13598
Funk: 0172/7230557
Fax: 06021/218389

Mischelstadt

Erhan TÜRKER
Verkaufsberater
Tel: 06061/73553
Fax: 06061/73553

Kuzey Ren Vestf.

Hilmi AKYÜZ
Verkaufsberater
Tel: 0271/86889
Funk: 0171/5313936
Fax: 0271/82077

Fulda/Schlüchtern

Mehmet KUŞÇU
Generalagent
Tel: 06181/252512
Funk: 0172/666 46 15
Fax: 06181/21563

Würzburg

Mehmet KUŞÇU
Generalagent
Tel: 06181/252512
Funk: 0172/666 46 15
Fax: 06181/21563

Kısaca Hessen

Ünlü yazar Gülten Dayıoğlu uyarıyor:

**„Aman !!!
dilimiz elden
gidiyor“**

Türk edebiyatının ve özellikle çocuk romanları dalında Türkiye'nin özgün ismi Gülten Dayıoğlu, Türkçemizin son yıllarda içinde bulunduğu konumu, önemi alınması gereken önemli bir yıpranma olarak değerlendiriyor ve „Dilimiz elden gidiyor.“ diyor. Frankfurt Kitap Fuarı vesilesiyle Frankfurt'a gelen ve Hessen Atatürkçü Düşünce Derneği'nin davetlisi olarak Türk Kültür Merkezi'nde sevenleriyle de buluşan Yazar Gülten Dayıoğlu, Türkiye'de kitap okuma alışkanlığının özellikle görsel medyanın da etkisiyle artık çok düştüğünden büyük üzüntü duyuyor. Çocuk romanı yazarı olarak, kendisini diğer romancılara oranla yine de okur açısından şanslı gören Gülten Dayıoğlu, özellikle Türkiye'deki yönetimlerin yasakçı dayatmalarının da okuma dürtüsünü büyük ölçüde körelttiği görüşünde. Gülten Dayıoğlu, Türkiye'de insanların büyük bir bölümünün yaşamının pijama giyerek evindeki ekran başında zevkleneceği bir konumda noktalandığına ve okuma alışkanlığının „zulüm“ veya „gereksiz“ görüldüğüne de dikkati çekiyor. Almanya olgusuna hiç te yabancı olmayan ve bu alanda önemli yapıtlar ortaya koyan Gülten Dayıoğlu, „Yurtdışındaki insanlarımız, ilk yıllarda ev ve arsa satın almaktan anlatır ve emeklerinin boşa gitmediğini ifade ederdi. Oysa son yıllarda çocuklarına bu ülkede güzel eğitim aldırılmaktan övünç duymalarını söylüyorlar. Onur verici bir gelişme bu.“ diyor. Türkiye'de günlük yaşamdaki dildeki bozuntunun kişilik gelişmesine de yansıdığına işaret eden usta yazar ve dilbilimci Dayıoğlu, televizyonları son yıllarda saran 4. sınıf, kalitesiz yabancı dizi filmlerindeki konu ve kullanılan dilin de bu kişilik gelişmesini olumsuz yönde etkilediğini vurguluyor. Bunun gerekçesi ise Türkiye'de çocuklar kadar çocukluğunda, onun kitaplarıyla beslenen, öykülerinde ve satır aralarında kişiliği bulan bugünün yetişkinlerinin de sevgili olan Gülten Dayıoğlu'na göre, filmlerin tercümelerinin, yabancı dil bilen ancak kendi ana dilini iyi kullanamayan çevirmenler.

Dünyayı güldüren „Nasreddin Hoca“

„...Hoca birgün hamama gitmiş ancak üzerindeki giysiler öyle fazla alımlı çalımı birşey değilmiş. Hamamdaki hizmetkarlar da kılığın kıyafetine bakarak Hoca'ya fazla ilgi göstermemiş hatta aşınmış bir banyo havlusunu bile eskiler dolabından çıkartıp vermişler. Hoca bundan hiç gıcınmamış ve üstüne üstlük hamamdan çıkarken, hizmetlilere o günün değeriyle 20 kuruş gibi fazla bir bahşiş bırakmış. Bir hafta sonra Hoca Efendi, bu kez haşmetli bir kıyafetle hamamdan içeri girince, bol bahşişin tadı damagında kalan hizmetkarların iltifatı, oradaki başka konukların bile birazcık kışkırtılmasına ve kendi kendine söylenmesine yol açmış. Hoca yoğun ilgi eşliğinde hamamdan çıkarken, görevlilerin eline kesesinden 20 para sıktırmış. Hizmetkarlar, şaşkınlık içinde sormadan edememişler: „Hoca Efendi... geçtiğimiz hafta size hizmette onca kusur ettik, ama sen bize 20 kuruş gibi büyük bir bahşiş bıraktın. şimdiyse, hizmet için adeta pervane olduk, 20 para bırakıyorsun? Bu ne iştir?“ Hoca Efendi ise bu soruya, bu şaşkınlığa şu yanıtı vermiş: „Bakin“ demiş. „Geçen hafta verdiğim bahşiş, bugün içindi. Bugünkü ise geçen haftanın.“

Kimine göre, O, insanlığın gülme ve düşündürme güdüsünün evrensel bir ışığı, kimine göre ise büyük bir filozof veya öğretisini tasavvuftan olan bir din bilgini... Kimine göreyse, bir MIT ajanı hatta hem KGB hem CIA adına çalışan muhbirdir O. Sevenleri ise, herşeye rağmen espirili çıkışlarıyla renk veren yaşamsal bir güç olarak görüyor Hoca Efendi'yi...

Evrensel bir ışıktır O...

Nasreddin Hoca'yı, bizler öyle veya böyle biliyoruz ama; onun yabancılar gözündeki, uluslararası araştırmalardaki yeri nedir? Bu sorunun yanıtını A.Ü. Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi Halk Bilimi Bölümü Başkanı Prof. Dr. Nevzat Gözaydın bakalım nasıl veriyor: Nasreddin Hoca'nın uluslararası alanda tanınması aşağı yukarı 150 yıllık bir meseledir. Hatta kimi kaynaklara göre, bu tanışıklık da-

Prof. Dr. Fikret Türkmen ise, Hoca'ya maledilen fıkralar konusundan bilimsel ayırım yapılmasının gerekliliğini söylüyor.

ha da eski yıllara dayanıyor. Önce İngiltere, Fransa ve Almanya gibi ülkelerde tanınan Hoca Nasreddin Hoca hikayeleri daha sonra Balkanlar'da söylenmiş ve daha sonra da Japonya'ya kadar uzanmıştır.

İnsanın alacağı dersler

Nasreddin Hoca'nın fıkralarının bu kadar geniş bir coğrafyaya yayılmasının nedenini, Alman araştırmacı Albert Weselski 1911 yılında ele almış ve 4 ciltlik bir geniş çalışma ortaya koymuştur. Nasreddin Hoca'nın böylelikle yukarıda saydığım ülkelerin dışında Kuzey Afrika'da, Mısır'da, Suriye ve Lübnan'da, İran ve Orta Asya Türk devletlerinde de Hoca'nın tanındığını biliyoruz. Bu arada Japonya'da Ichio adlı fıkra kahramanının öğelerinin Nasreddin Hoca ile büyük benzerlik ortaya koyduğunu, üniversitede yaptığımız bir master çalışması ile görmüş olduk. Böylece, Amerika hariç olmak üzere denizsızı ülkelerde Kuzey Afrika, Avrupa ve Asya'da Nasreddin Hoca, zamanla geniş bir topluluğa kendini kabul ettirmiş ve değişik yerel adlarla kendi mizah anlayışını yaymıştır. Nasreddin Hoca'da temel olan insan sevgisidir ve insana ders verilmesidir.

Dünyadaki Nasreddin Hoca'lar

Nasreddin Hoca üzerine araştırmalarıyla tanınan Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Fikret Türkmen ise, Hoca Efendi'nin fıkralarının modern gülmece kuramlarına göre yorumunu şöyle yapıyor: Nasreddin Hoca fıkraları, bilindiği gibi çeşitli ülkelerde çeşitli görüşlerle açıklanmış ve bu alanda kitaplar yayınlanmıştır. Ancak bu yönde dünyada kabul gören teori ve yöntemler konusunda ise, ilk kez bir araştırma yapı-

lıyor. Mizah teorilerinin üstünlük veya zıtlık teorisi gibi kurallarından yola çıkarak Nasreddin Hoca fıkralarını Türk ulusunun değerleri gözönüne alınarak genel toplumsal psikolojisine ulaşmak mümkün.

Her fıkra Hoca'ya maledilemez

Bu teorilerden hareket edildiğinde Nasreddin Hoca fıkralarının dünyada fıkraya özgü 8 teoriden sadece ikisinin içine girdiğini ve böylece Hoca'ya maledilen birçok fıkranın bu sözü edilen teorilere uymadığını görürüz. Biz, Nasreddin Hoca'ya bugün mal edilen fıkraların hangisinin gerçekten O'na ait olduğunu bu iki teori yardımıyla ortaya çıkartabilirsek, işimiz son derece kolaylaşacaktır. Hatta bu yolla Nasreddin Hoca'nın günümüzde diğer toplumların kültüründe de görülen fıkralarının gerçek kimliği ve bu fıkraların kökeninin Anadolu'dan çıktığını kanıtlamış olabiliriz.

Hoca sadece güldürü unsuru mu?

Hemen her girişte; „...Hoca Efendi bir gün... Hoca Efendi günün birinde...“ diye dillerde tekerlenip giden ve bitimsiz incelikte, bitimsiz güzellikteki fıkraların kahramanı Nasreddin Hoca'ya özgü yaklaşımların ne gibi bir felsefik boyutu var acaba? Mizahtaki inceliğin altında tasavvufun rüzgarından sözedilebilir mi? Bu noktaya ise, Çanakkale Üniversitesi 18 Mart Üniversitesi Rektörü Prof. Abdurrahman Güzel şöyle yaklaşıyor: „Nasreddin Hoca Türk'ün karakterini iyi bilen ve onu espirili biçimde işleyen vekonulara eleştirel yaklaşan ve çıkışlarının çoğunda dini bilgelik yatan bir öğreti kahramanıdır. Hoca, Seyyid Mahmud Hayrani ve Seyyid Hacı İbrahim'in öğrencisi olarak bilinir.

Hoca'nın dinsel karakteri

Konya'da ilahiyat eğitimi almış Akşehir ve Sivrihisar'da eğitimci olarak görev yapmıştır. Nasreddin Hoca, islam dini ve mistik kültür üzerine engin bir bilgiye sahip bir kişiliktir ve yorumlarıyla insanı güldürürken mutlaka düşündürdüren bir içeriğe sahiptir. Bu yüzden onu büyük bir hümanist olduğu kadar filozof olarak da tanımlamak mümkün. Bugün Nasreddin Hoca'ya maledilen ahlak dışı ve Türk'ün geleneklerine uymayan fıkralar vardır. Araştırmalar, Hoca'nın hiçbir zaman kötülük ve ahlak dışı mesaj veren fıkraların sahibi değildir. Bazı bilimciler, onun güldürü yeteneğini ön plana çıkartırken, malesef ulusal ve dinsel kökenini gözardı etmektedir. Oysa, O geldiği köken ve aldığı eğitimle bir ahlak ve dürüstlük sembolüdür ve Onun bu çerçevedeki fıkraları ne yazık ki, fazla ön plana çıkartılmamaktadır.“

O kimin ajanıydı?

Dönemindeki çeşitli olaylara ince ve diplomatik bir yaklaşımla kafaları karıştıran Nasreddin Hoca yoksa bir MIT ajanı mıydı? Yoksa O, Anadolu'da KGB adına çalışan, ancak CIA'nın amaçlarına da el altından hizmet eden bir muhbir miydi? Gizli kayıtlara bakılırsa Hoca, Amerikan Büyükelçiliği'nin bombalanacağı haberini olaydan üç gün önce MIT'e aktarmıştı.

Birileri çıkıpta böyle birşeyler anlatsa, herhalde güler ve buna Nasreddin Hoca'nın nasıl bir yanıt vereceğini merak ederdingiz değil mi? O zaman O'nu ve O'nun bitimsiz felsefesini izlemeye devam edin.

Prof. Dr. Nevzat Gözaydın, fıkra ile özdeşleşen Nasreddin Hoca'nın espirili öğretilerinin dünyanın birçok ülkesinde başka isimlerle ve yerel isimlerle söylenildiğini söylüyor.

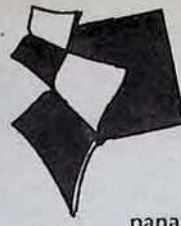
Hessen Haber

Sosyal Plan tazminatı ve yabancılar

Almanya'da çalışan yabancıların, bir işletmede sosyal plan hazırlanırken Alman personelden ayrı bir uygulamaya maruz kalamayacakları açıklandı. Bir İspanyol işçinin başvurusunu ele alan Frankfurt'taki Eyalet İş Mahkemesi, adı geçen şahsa, çocuğunun Almanya dışında yaşayan annesinin yanında bulunduğu gerekçesiyle, Alman meslektaşlarından daha az sosyal plan tazminatı ödenmesine karşı çıktı. Mahkemenin kararına göre, Almanya'daki yabancı işçileri dışlayan bu tür uygulama, Avrupa Birliği yasalarına ters düşüyor ve iş hukuku açısından eşitlik temel ilkesiyle de bağdaşmıyor.

Frankfurt'a dev kongre merkezi

Fuarlar kenti olarak ün yapan Frankfurt Kasım ayından itibaren görkemli bir kongre merkezine kavuşuyor. Edinilen bilgilere göre, fuar alanında yapımı tamamlanan 8,5 metre yüksekliğindeki 15 bin metrekare büyüklüğündeki merkez çeşitli olanakları bünyesinde barındırıyor. Kongre merkezi, 2500 kişilik büyük bir salonun yanı sıra, 2 adet 500 kişilik iki salona ve küçük etkinlik amaçlı 13 odaya sahip. Özgün bir mimariye sahip bu merkez, 5 numaralı fuar salonunun yanında bulunuyor. Frankfurt Fuar İşletmesi Genel Müdürü Hans Dethloff, ayrıca 540 yataklı 4 yıldızlı bir otelin de bulunduğu merkezin toplam 65 milyon Mark'a mal olduğunu kaydetti.

Kitap Fuarı'nda Türkiye'nin bu yıl sadece adı vardı...

Dünyanın en büyük kitap panayırı olarak ta tanımlanan Uluslararası Frankfurt Kitap Fuarı, bu yıl birçok alanda yeni rekorlar kırarken, Türkiye, Kültür Bakanlığı'nın şemsiyesi altında fazla bir varlık gösteremedi. Konuk ülkeyi İrlanda olarak seçen ve 2-7 Ekim 1996 tarihleri arasında kapılarını 48. kez açan bu uluslararası önemli etkinlikte, toplam 110 ülkeden 9 bin yayınevi, kendi yayıncılık dünyasını ve eserlerini görücüye çıkartırken, Türkiye'den birçok tanınmış yazardan eserlerin yokluğu bu yıl gözden kaçmadı. Bakan İsmail Kahraman, bu konudaki sorumuza karşılık: „Biz fuar öncesinde tüm yayınevlerine ve yazarlara açık bir çağrı yönelttik. Düşünce özgürlüğüne önem veren bir bakanlık olarak kimseye kapımızı kapamadık.“ diye yanıt verdi. Fuardaki Kültür Bakanlığı bölümünde Türkiye'den bakanlığın kendi öz yayınlarının yanı sıra, Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve bazı yayınevlerinin eserleri sergi-

lendi. Kültür Bakanlığı standında bu yıl islamiyet konulu eserlerin fazlalığı dikkati çekerken, Milli Görüş Teşkilatı Frankfurt şubesi de fuara paralel olarak özel bir kitap sergisi düzenledi. Frankfurt Kitap Fuarı'na İranlı yayıncılar bu yıl da alınmazken, Kara Ses olarak bilinen Cemalettin Kaplan yandaşları ve müridleri de fuar içinde özel bir stand kurdular.

Barış Ödülü Perulu yazara

Kitap Fuarı'na paralel olarak her yıl verilen Alman Yayıncılar Birliği'nin Uluslararası Barış Ödülü'ne bu sene Perulu yazar ve rejim eleştirmeni Mario Vargas Llosa'ya (fotoğrafta yanda görülüyor) layık görüldü. 60 yaşındaki Perulu yazar, 25 bin Mark tutarındaki ödülünü Cumhurbaşkanı Herzog, başta olmak üzere, birçok politikacı ve yazarın da hazır bulunduğu Frankfurt Paulus Kilisesi'ndeki özel bir törende aldı. Yazar Vargas Llosa, „Batı, dünyadaki tüm diktatörlük rejimlerine ve ülkemizin yönetimine verdiği desteği çekmelidir.“ görüşünü savundu.

...Ve Amerika, Türk işadamını keşfetti

Son yıllarda Türkiye'nin ardından Yunanistan, Bosna Hersek, Bulgaristan, Türki Cumhuriyetler ve Kuzey Kıbrıs'ın talip olduğu Avrupalı Türk işadamlarına son yıllarda Amerika da talip oldu. Frankfurt Türk Alman Kulübü'nde Türk işadamlarıyla düzenlenen bir toplantıda konuşan Amerika'nın Bonn Büyükelçiliği'nde ticari ilişkilerden sorumlu elçi-müsteşar Robert Kohn, Almanya'daki Türk girişimciliğinin son yıllarda büyük bir atılım içinde olduğunu gözlediklerini belirterek, Avrupa pazarına açılabilme amacıyla, Türk işadamlarıyla işbirliği yapabileceklerini söyledi. Türk girişimcilerin özellikle son yıllarda, sanayiye yöneldiğine işaret eden Elçi Müsteşar Kohn, toplantıda ATİAD Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Kuru ve TİDAF Başkanı İhsan Öner ile de görüştü. (soldaki fotoğraf) Amerika'nın Almanya'daki Türk girişimcilere yönelik bu teklifini olumlu bulduklarını belirten Kuru ve Öner, „Amerikalılar, kendi mallarını bizim üzerimizden Avrupa'ya sokmak istiyor. Böylesi bir işbirliği bizim ürünlerimizin de Amerika'ya satılabilmesi için iyi bir fırsat olabilir.“ görüşünü dile getirdiler.

Türk dernek ve halk oyunları ekiplerine açık çağrı!!!

3. Türk Halk Dansları Şöleni Festival der Folklore

Tarih:
28 Haziran 1997
Cumartesi günü
Saat 20:00'de

Yer:
FRANKFURT
Bornheim
Bürgerhaus

Geleneksel 3. Halk
Dansları yarışmamız
bu yıl Frankfurt
Belediyesi
VHS
Halk Yüksek Okulu'
nun işbirliğinde
gerçekleşecektir.

GENEL ÖN BİLGİLER :

- Türk halk dansları ekipleri, en fazla 15 dakikalık bir oyunla yarışmaya katılabilecek.
- Bu süreyi aşanlar yarışma dışı bırakılacak.
- Yarışmaya 1995 yılında katılan ekiplerin bu yıl, yeni bir oyun sergilemesi gerekiyor.
- Başvuru süresi 30 Mayıs 1997 olup, ekiplerin/derneklerin katılacak grubu sahnede tanıtan bir kaseti birlikte göndermesi gerekiyor.
- Başvurular özel bir jüri tarafından değerlendirilecektir.
- Ön elemeyi kazanan ekipler, 28 Haziran 1997 Cumartesi günü Frankfurt'taki yarışmaya yazılı olarak davet edileceklerdir.
- Başvuru adresi: Toplum Postfach 102011 . 63266 Dreieich

✓ Gıda sektöründe
güvenilir bir isim...

✓ Her zaman olduğu
gibi, bundan böyle
yenilikte yine öncü...

✓ Bizi izlemeye
devam edin!

KULE

Import GmbH

Tel: 069-444058

Telefax: 069/449336

Hessen Haber

Bombacı, 73 yaşında bir emekli çıktı

Frankfurt yakınlarındaki Langen kasabasında bir oyuncakçı dükkanına bombalı paket gönderen şahsın 73 yaşındaki bir emekli olduğu anlaşıldı. Polisten verilen bilgiye göre, 20 Nisan 1996 tarihinde meydana gelen olayda, patlayan bomba, dükkan sahibi çeşitli yerlerinden yaralanmasına yol açmıştı. Adam öldürmeye teşebbüs suçundan tutuklanan 73 yaşındaki emeklinin, 1992 yılında adı geçen dükkan sahibinin 82 yaşındaki babası ile bir oyuncak tren yüzünden mahkemelik olduğu ve davayı kaybetmeyi içine sindiremediği için intikam almak amacıyla bombalı paket gönderdiği anlaşıldı.

Öğrenciler emekli primi ödeyecek

Hessen Eyaleti Emekli Sandığı (Landesversicherungsanstalt), üniversite öğreniminin yanısıra bir işte haftada 15 saatten fazla çalışan öğrencilerin bundan böyle emeklilik primi ödemek zorunda kalacaklarını açıkladı. Bu karara göre, aylık kazancı 590 Mark'ı aşan öğrencilerin 1 Ekim 1996 tarihine kadar olan bu tür gelirleri muaf tutulacak. Yetkililer, iş ilişkisine 1 Ekim 1996 tarihinden önce başlamış bulunan öğrencilerin de, söz konusu işyerindeki iş ilişkisinin devam ettiği sürece kapsam dışı kalacağını, işyerini değiştirmesi halinde yeni uygulamaya tabi olacağını söylediler.

Frankfurtlu her 5 öğrenciden biri, uyuşturucuyla sıcak flört yaşıyor

Frankfurt'ta orta öğretim aşamasında bulunan 93 bin öğrenciden

yaklaşık 20 bini hayatında en az 1 kez uyuşturucu maddeyle tanıştığı açıklandı. Staatliches Schulamt yetkililerince yapılan açıklamaya göre, eroin ve ecstasy, Frankfurt'taki öğrenciler arasında en çok tanınan iki tehlikeli uyuşturucu madde.

8. sınıfa başlarken dikkat!

Geçtiğimiz öğrenim yılında çeşitli okullardan 2321 özel öğrencinin uyuşturucu konusunda sürekli ve özel bir terapi yöntemine tabi tutulduklarını belirten Staatliches Schulamt -Eğitim Dairesi Uyuşturucu Sorunları ve Önleme servisi Başkanı Werner Rothenberger'e göre, uyuşturucu madde ile ilk tanışıklık genellikle 8. sınıftan itibaren başlıyor ve bunu çok geçmeden ecstasy denilen bir diğer uyuşturucu maddesi izliyor. Ortalama her 25 kişilik sınıflarda 5 veya 6 öğrencinin uyuşturucuyla yakın temasta olduğunu vurgulayan Werner Rothenberger, "Haşhaşla başlayan özenti giderek daha tehlikeli maddelere yönelebiliyor." diyor.

İyi bir iletişim ağı şart

Alman yetkili ayrıca, gözlemlerini şöyle dile getiriyor: Bugüne kadar okullarda bir uzmanın gelip uyuşturucunun tehlikeleri konusunda bilgi aktarması fayda birşey sağlamadı. Bunun yerine öğrenciler, danışma servisleri ve öğretmenlerin işbirliğinde iyi bir iletişim ağı oluşturulmalıdır. Uyuşturucu hastalığının ardında genellikle daha farklı gerçekler yataktadır. Bu nedenle, uyuşturucu üzerine sırf bilgi ver-

mek, öğrenciler için artık fazla cazip değil ve bu tür enformasyon toplantıları da fazla bir yarar sağlamıyor."

Unutmak için tek çare

Öğrencileri uyuşturucuya zorlayan nedenlere de örnek veren Werner Rothenberger: "Öğrencilerimizden biri, aldığı kötü notların acısını unutmak için akşamları evinde yapıştırıcı maddeleri yakarak dumanını içine çekiyormuş. Babası ise, oğlunun iyi bir üniversite tahsili için çaba gösterirken, oğlu bu başarıdan çok uzak kalıyor. Beklentisi ve gerçekler çarpışınca, çocuk kurtuluşu başka yollarda arıyor."

Kendi kendine terapi

Şimdi o okuldan ayrıldı ve bahçıvanlık mesleğini öğreniyor. İşin ilginç, uyuşturucu üzerine hiç konuşulmadığı halde, kendi kendine tehlikeden uzaklaşmış." diyor.

Uzmanlar kadar anne ve babaları da ürküten bir gerçek!...

Eroin ve kokain gibi, daha sert uyuşturuculara tanışık olan gençlerin, kendi kendilerine bu kötü alışkanlıktan vazgeçebileceklerine işaret eden Werner Rothenberger, "Önemli olan uyuşturucuya insanları yöneltmek, zorlayan gerçekleri, sorunları öğrenebilmek ve onların giderilmesini sağlamak." görüşünü savunuyor.

Merak ve bağımlılık

Alman uzmana göre, Frankfurt'taki okullara devam eden öğrencileri uyuşturucu maddesine özendirilen nedenlerin başında üzüntüler geliyor ve bu maddeyi meraklan deneyen gençlerin sayısının fazla olduğu biliniyor. Sorunların giderilmesinden sonra da bu alışkanlığın devam etmesi halinde, Werner Rothenberger, deneyimli bir danışmanın kaçınılmaz olduğunu söylüyor. Werner Rothenberger, kurum olarak 12 ayrı dilde uyuşturucu karşı anne ve babaların yapması gerekenleri içeren bir kitap yayınladıklarına işaret ederek, yeni bilgilendirme kampanyalarına maddi olanaksızlıklar yüzünden girişemediklerini vurguladı. Rothenberger, "Okullar yanında uyuşturucu karşı mücadele için para muslukları kesilirken, uyuşturucuyla mücadele edilecek diye, gereksiz yere paralar sokağa atılıyor." dedi.

Fotoğrafta (solda) Frankfurt Staatliches Schulamt Uyuşturucuyla Mücadele Servisi Müdürü Werner Rothenberger görülüyor.

Frankfurt'ta uyuşturucu danışmanı

Frankfurt-Höchst Gençlik ve Uyuşturucu Karşı Enformasyon Bürosuna Bilal Can adlı bir danışman atandı. Bölgede uyuşturucu konusunda sorunlu Türk ailelere ve arap ülkelerinden gelen yabancı gençlere yardımcı olmayı hedeflediğini söyleyen Bilal Can, uyuşturucunun kimlik ve sınır tanımayan acımasız bir hedefi olduğunu söylüyor. Frankfurt-Höchst semtinde yaşayan yabancı oranının yüzde 40'a ulaştığını dikkati çeken Bilal Can, bu nüfusun dörtte birinin ise Türkler'den oluştuğunu belirtiyor. Uyuşturucu merakı ve bağımlılığının yabancı kültürel bir ortamda daha bir önem kazandığını sözlerine ekleyen Danışman Bilal Can, özellikle burada doğup büyüyen yaban-

cı gençler arasında uyuşturucu sorununun gün geçtikçe kanayan yara durumuna geldiğini kaydediyor. Bazı Türk ailelerin uyuşturucuyla tanışan çocuklarını kurtarmak için, çareyi ya yevlendirmek te ya da Türkiye'ye göndermekte bulduklarını söyleyen danışman Bilal Can, bunun yanlış olduğunu sözlerine ekliyor ve uyuşturucu müptelâlığının ihracat yoluyla giderilemeyeceğini ve sorunun kazanıldığı yerde giderilmesinin daha doğru olacağını anımsatıyor. Adı geçen danışma bürosu ve Türk danışmanla görüşmek için adres şöyle: "Verein Arbeits und Erziehungshilfe (VAE) Bolongarossstr. 97 . 65929 Frankfurt-Höchst . Tel : 069/ 302003 . Faks: 069/3087359

Halkevi'nde Almanca lisan kursları

Frankfurt Türk Halkevi, yeni dönem çalışmalarını içinde Almanca lisan kurslarına büyük önem veriyor. Halkevi yöneticisi Yalçın Dal'ın verdiği bilgiye göre, bugüne değin yapılagelen gündüz ve hafta sonu kurslarına ek olarak bundan böyle her akşam 19-22.15 saatleri arasında da dersler düzenleniyor. Toplam 280 ders saati olan kursların ücreti 140,- Mark; ancak işsizler ile sosyal yardım alanlar için yüzde 50 indirim yapılıyor. Yalçın Dal ayrıca, Almancasını ilerletmek isteyenler için de değişik lisan kurslarının olduğunu dile getirdi. Halkevi'nde bu yıl Almanlar için Türkçe kursları da var. Gerek yeni başlayanlar gerek Türkçe'sini ilerletmek isteyen Alman dostlarımız için düzenlenen bu kursların yanısıra, derneğin diğer eğitici çalışmaları hakkında bilgi edinmek için başvuru adresi şöyle: Türk Halkevi . Baseler Platz 6, 60329 Frankfurt/M. Tel: 069/253208

marmara

DİĞERLERİNDEN FARKIMIZ

- Pastörize zeytin
- Çok düşük tuz oranı
- Kolay açılır kutu (1/1)
- Ek plastik kapak (1/1)
- Hijyenik ambalaj
- Lito baskı
- Euro palet

Hessen Haber

Frankfurtlu emlakçı Fiszman'ın acı sonu

Almanya'da ekim ayı başında kaçırılan tanınmış işadamı Jakub Fiszman'ın ödenen fidyeye rağmen, hunhanca öldürülmesi, kamuoyunda büyük tepkilere yol açtı. Eyalet Kriminal Dairesi'nin verdiği bilgiye göre, fide amacıyla 1 Ekim tarihinde işyerinin önünde zorla kaçırılan, istenen paraya kavuşmasına rağmen katil olduğuna kesin gözüyle bakılan Rainer Körppen ile oğlu Seven Körppen'in yanısıra, bazı aile yakınlarına yönelik soruşturma devam ediyor. Almanya'yı yaklaşık 3 hafta süreyle meşgul eden esrarengiz olay şöyle gelişti: Halen tutuklu bulunanlardan 26 yaşındaki Sven Körppen, suçunu kısmen itiraf ederken, işadamı Jakub Fiszman'ı babasının kaçırdığını, alınan fidyenin ise, Wiesbaden'deki bir evin bahçesine gömdüklerini ve emlakçının babası tarafından bir ormana terkedildiğini söyledi. Baba Rainer Körppen, oğlunun bu suçlamalarını reddederken, yahudi kökenli genç işadının cesedi 500 polis, 15 özel yetiştirilmiş köpek, helikopterler ve 2 tornado uçağının 5 günlük operasyonu ile bulunabildi.

Wiesbaden'de Hür-Türk Rhein-Main şubesi kuruldu

Hürriyetçi Türk Dernekleri Federasyonu Hür Türk, Wiesbaden şubesi geçtiğimiz günlerde kuruldu. „El ele, kalp kalbe“ sloganıyla oluşturulan ve Türk Alman dostluğunu pekiştirmeyi amaçlayan derneğin başkanlığına Hristiyan Demokrat Partili bölge politikacılarından bayan Maria Fabisch (soldaki fotoğraf) getirildi. Geçtiğimiz günlerde Wiesbaden-Villa Clementina salonunda düzenlenen bir kokteyl ile kamuoyuna oluşumu tanıtılan derneğin diğer üyelikleri ise şu isimlerden oluşuyor: Ayhan Alponat ve Alten Çankaya (başkan yardımcısı), Hayrettin Yurtöven, Çiçek Fey, Kornelia Alponat, Hülya Şahika Oyar (Yönetim Kurulu üyesi). Hür Türk Rhein-Main Derneği Başkan Yardımcısı Ayhan Alponat, gazetemize yaptığı açıklamada, bu ülkede yaşayan Türklerin, sorunlara çözüm getirilebilmesi için örgütlenmek zorunda olduğunu belirtti ve bu amaca yönelik olarak Almanlarla işbirliğinin de kaçınılmaz olduğunu vurguladı.

Frankfurt-İş Bankası'ndaki geleneksel

Türk süsleme sanatı sergisine büyük ilgi

Geleneksel Türk süsleme sanatı olarak bilinen Minyatür-Tezhip ve Hat sanatları geçtiğimiz günlerde İş Bankası Frankfurt merkezinde sergilendi.

Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Ünal Korukçu'nun yanısıra, Almanya'nın değişik kentlerinde davetli konukların hazır bulunduğu açılış töreninde yapılan konuşmalarda, yüzyıllara uzanan köklü bir geçmiş olan Minyatür-Tezhip ve Hat'ın özgün konumuna değinildi.

Konuşmacılar ayrıca, bu geleneksel Türk süsleme sanat dallarının Osmanlı döneminin 500 yıllık geçmişi içinde, özelliklerini yitirmeden geliştiğine sahne olduğunu vurguladılar. Adı geçen sanat dalının özgün eserleri 1 hafta süreyle İş Bankası Frankfurt merkezinde büyük ilgi gördü.

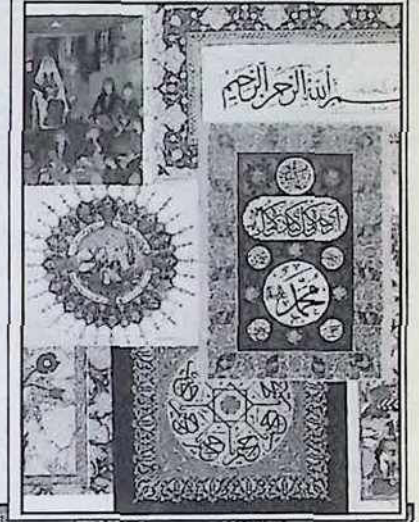
Minyatür, Tezhip ve Hat

Minyatür, eski Türk sanatında tasvir olarak biliniyor ve kağıt veya değişik yüzeyler üzerine, altın varak ve boya ile ince-ayrıntılı olarak ışık gölge ve perspektif olmaksızın yapılan canlı resimler biçiminde kendini gösteriyor. Bu sanatçılara ise nakkaş veya musavvir adı veriliyor.

Tezhip ise, Arapça kökenli bir sözcük olup, altınlama anlamına geliyor ancak bu sanat türü, sadece altınla değil toprak boyalarla da yapılan bir süsleme sanatı oluyor. Bu sanata örnek olarak fermanların başında bulunan tuğra süslemeleri gösterilebilir.

Hat, Türkler İslamiyeti yeğledikten sonra, Arap yazısı ile ahşap, taş ve maden üzerine yazılar yazılmış, kitaplar basılmıştır. Giderek süsleme sanatı olan bu yazı türü, 10. yüzyılda „Küfî“ adlı köşeli yazıya, daha sonra ise „sülüs“ adı verilen iri ve yuvarlak harfli biçime dönüşmüştür.

Zamanla ölçülü ve daha okunaklı hale getirilen ve nesih adı verilen yazı türüne Hat sanatı deniyor ve nesih ile Kuran, divan eserleri yazılmıştır.

İş Bankası Genel Müdürü Ünal Korukçu, Genel Müdür Yardımcıları Yenal Cevheroğlu ve Onur Özbilen, İşbank GmbH Genel Müdürü Haluk Somersan ve eşleri, Halkla İlişkiler Müdürü Cana Atınç ile Kültür Sanat Müdürü Mehmet Önder ile

Türk kadınına saygı

Gazetemiz yazarlarından Nermin Aksoy, toplantıda siyasi partilerin kadınlara kontenjan tanınması yolunda istemleri içeren bir bildiri sundu ve bu amaçla toplanan imzaları, Türk Basın Konseyi Başkanı Oktay Ekşi'den Cumhurbaşkanlığı Demirel ve Meclis Başkanlığı'nın yanısıra tüm siyasi partilere ve milletvekillerine ulaştırılması yolunda yardım istedi. Hessen Atatürkçü Düşünce Derneği Başkan Yardımcısı olan arkadaşımız, Nermin Aksoy (fotoğrafta Oktay Ekşi ile) konuşmasında Türkiye'de kadının demokratik bir birey olarak toplumda gerekli yerini alabilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerektiğine işaret etti. Aksoy, „ancak erkeğin egemen olduğu bir meclisten bu yönde bir girişim başlatılmasını konusunda da fazla ümitli değilim.“ dedi.

Cumhuriyet için bitimsiz bir sevgi

T.C. kuruluşunun 73. yıldönümü, Türkiye'de olduğu gibi Hessen'de yaşayan vatandaşlarımız ve bazı kitle örgütleri tarafından da kutlandı. Frankfurt Başkonsolosluğu Eğitim Ataşesi'ni „Cumhuriyet“ konulu bir toplantıyı Türk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirirken, 1 yıl önce kurulmasına rağmen başarılı etkin toplantılara imzasını atan Hessen Atatürkçü Düşünce Derneği ise, Gazeteci Yazar Oktay Ekşi ile Prof. Dr. Ergün Aybars'ın konuşmacı olduğu bir panel gerçekleştirdi. Dernek Başkanı Mahmut Telli'nin Cumhuriyet konusunda özellikle şu günlerde neden duyarlı olunması gerektiğini içeren anlamlı konuşmasından sonra, Prof. Aybars, Atatürk'ten sonraki Türkiye'yi işledi ve Atatürk'ü gerek devlet adamı olarak gerek insan boyutuyla anlattı. Türk Basın Konseyi Başkanı ve Hürriyet Gazetesi Başyazarı Oktay Ekşi ise, T.C.'ni geçmişten günümüze irdeleyen konuşmasında „laiklik rejimimizin vazgeçilmez temelidir.“ dedi. Prof. Aybars ile Gazeteci Yazar Oktay Ekşi, Türkiye'yi önümüzdeki dönemde daha da buhranlı günlerin beklediğine de işaret ederek, Türkiye Cumhuriyeti'ni yönetenlerin, laiklik konusunda yarlardan bu yana verdikleri ödümlerle bu ülkeye büyük ihanet içinde olduklarını dile getirdiler. Konuşmacılar ayrıca, Türk halkının kendi iç dinamikleri ve sivil toplum örgütlerinin gücüyle yaşadığı sorunları aşabilece-

ğini belirterek, Atatürk'ün güç koşullar altında başardığı bir gerçeği, belli bir konuma gelmiş Türk halkının aşması gerektiğini söylediler. Prof. Aybars ve Oktay Ekşi, Hessen eyaletinin değişik bölgelerinden gelen yaklaşık 300 dinleyicinin Türkiye'de son yıllarda yaşanan toplumsal ve siyasal gelişmelere yönelik sorularını da yanıtladılar. Fotoğrafta sağdan sola Prof. Dr. E. Aybars, Gazeteci Yazar O. Ekşi, Hessen Atatürkçü Düşünce Derneği Başkanı M. Telli, Başkonsolos Ş. Göktürk, Yönetim Kurulu üyesi E. Aker ve Başkan Yardımcısı N. Aksoy görülüyor.

Hessen Haber

FES, eski elektrikli alet ve katı atıkları ücretsiz topluyor

Frankfurter Entsorgung- und Service (FES) adlı ve kısa bir süre önce özelleşen belediye çöp toplama servisi, buzdolabı gibi elektrikli ev aletleri ve kaba atıkları ücretsiz topluyor. „FES'in Frankfurtlular'a hediyesi“ sloganıyla bir kampanya başlatan kurum yetkilileri, sözkonusu çöpler için adres veya telefondan randevu alınması gerektiğini anımsatıyorlar.

Frankfurt, Berlinerstr. 27.
Tel: 069/21 23 23 63

Yabancı gençler suça ne kadar yakın?

Almanya'da polis tarafından yapılan istatistiklerde, yabancıların oranının fazla olması her zaman gerçeği yansıtmıyor. Frankfurt Belediyesi Yabancı Temsilciler Meclisi'nce yayınlanan konuya ilişkin bir belgesel kitabın tanıtım toplantısında konuşan Alman hakim Wernek Sack, yabancı gençlerin Alman emsallerinden daha fazla suça yakın oldukları yolundaki iddiaların önyargılı ve çoğu kez kasıtlı olduğunu söyledi. Uzman hakim Sack, herhangi bir olay karşısında yabancı gençlerin yüzde 70 oranında „suç zanlısı“ olarak görüldüğünü, bunların yüzde 42'sinin hakkında soruşturma yapıldığı veya mahkemeye çıkartıldığına işaret ederek, Frankfurtlu gençlerin yüzde 40'nin yabancılardan oluştuğunu dile getirdi. Frankfurt Belediyesi Gençlik Dairesi uzmanlarından Harry Hubert ise, yabancı gençlerin eğitim ve topluma uyum planlarının, yabancılar kanununun gölgesinde olumsuz yönde etkilendiğini vurgulayarak, yasalarda yeni bir düzenlemenin kaçınılmaz olduğunu söyledi. Frankfurt Yabancı Temsilciler Meclisi Başka-

nı Grigorios Zarcadas, 1995 yılındaki bir oturumun konusu olan yabancı gençler ve suç konulu görüşmede dile gelenleri kapsayan bu kitabın toplu siparişi halinde fiyatının 28 Mark olduğunu belirtti ve siparişlerin KAV Walter-kolbstr.9-11 60594 Frankfurt/M. adresine yapılabileceğini söyledi.

Hessen'de geçen ay yapılan etkinliklere paralel olarak yeni bir tartışma başladı

„Yabancılar Haftası artık gereksiz“

Almanya'da yabancılarla Almanlar arasındaki diyalogu ilke edinen geleneksel yabancılar haftası çeşitli etkinliklerle yapıldı. Startı Darmstadt şehrinde, merkezi bir dini ayinle verilen ve Almanya çapında sayısız etkinliğe sahne olan yabancılar haftası boyunca düzenlenen konferans, açık oturum ve sosyal etkinliklerle çeşitli ulusların kültürleri tanıtıldı.

Alman Katolik ve Protestan kiliselerinin öncülüğünde, sendikalar başta olmak üzere çok sayıda kitle örgütünün desteğinde gerçekleştirilen etkinliklere, binlerce yabancı demek ve girişim grubu da çeşitli programlarla katkıda bulundu.

Bu yılki sloganı „Adalet için omuz omuza“ olan Yabancılar Haftası, klasikleşen

içeriğiyle, yeni bir tartışmayı da beraberinde getirdi. Hafta vesilesiyle birer açıklama yayınlayan Hessenli bazı dernek ve girişim grubu sözcüleri ile Türk vatandaşları ise, Yabancılar Haftası'nın artık misyonunu tamamladığı görüşünde birleşiyorlar.

Katılımcılar, ortalama 20-25 yıldır Almanya'da yaşayan Türkler'in artık Almanlar gibi eşit haklara sahip olmak istediklerini belirtirken, yabancı muamelesi görmekten duydukları hoşnutsuzluğu dile getirdiler. Bu arada bir grup katılımcı, Yabancılar Haftası'nın iyi niyetle hazırlanmış bir proje olmasına rağmen, toplumda Alman-yabancı ayrımını el altından körüklediği ve ön-

yargıları beslediği görüşünü vurguladılar.

Hessen eyaletinin çeşitli bölgelerinde de benzeri etkinlikler gerçekleştirildi. Frankfurt'ta çeşitli konferans, kültürel akşam ve sosyal faaliyetlerin yanısıra, Rüsselsheim'da da zengin bir program vardı.

Rüsselsheim'da, Yabancı Dernekler Birliği, belediye ve Opel otomobil firmasının işbirliğinde işgücünün geçmişini irdeleyen bir ilginç sergi açıldı. Opel galerisindeki bu ilginç sergide Belediye Başkanı Bayan Otti Geschka'nın yanısıra, Federal Hükümetin Yabancılar sorumlusu Cornelia Schmalz Jakobsen ve Yabancı Dernekler Birliği Başkanı Murtaza Ak birer konuşma yaptılar.

Cornelia Schmalz Jakobsen

Marmara Flugreisen AG
Kaiserstr. 72 . 60329 Frankfurt/M
Tel: 069/2426400
Faks: 069/231690

Normal Fiyatlarımız:

„Onur Hava Yolları“ güvencesinde AIR BUS 320 (180) ve AIR BUS 321 (220) koltuklu uçaklarla, SALI, ÇARŞAMBA, CUMA, CUMARTESİ olmak üzere, haftada 4 gün İSTANBUL, her CUMARTESİ sabah İZMİR direkt uçuşlarla her CUMA, ANKARA ve ADANA'ya rahat ve güvenli seyahatlar için ÖRNEK BİR İŞBİRLİĞİ!

Frankfurt Havaalanı:
Abflughalle C, Schalter 615 ve 693
Tel: 069/69073335 ve 69073188
Cep Tel: 0171/8933023

Yüksek Sezon Fiyatlarımız:

Frankfurt'tan	(Gidiş-dönüş)	Tek Yön
A	Büyük - Çocuk	Büyük Çocuk
İSTANBUL DM	395,- 295,-	225,- 175,-
İZMİR/ANK.	445,- 325,-	275,- 195,-
ADANA	495,- 355,-	305,- 225,-

(Bebeklerde bütün yönlerde gidiş-dönüş DM 60,- Tek yön DM 40,-)

1996/97
KIŞ SEZONU
fiyatlarımız

1 Kasım 1996 ile
23 Mart 1997
arasında geçerlidir.

Frankfurt'tan	(Gidiş-dönüş)	Tek Yön
B	Büyük - Çocuk	Büyük Çocuk
İSTANBUL DM	495,- 365,-	295,- 220,-
İZMİR/ANK.	545,- 395,-	345,- 240,-
ADANA	595,- 425,-	375,- 270,-

Bu fiyatlar, 20.12.96 - 26.12.96 Frankfurt çıkışlı ve 03.01.97 - 12.01.97 Türkiye çıkışlı uçuşlar için geçerlidir.

ANTALYA
VE DALAMAN
FİYATLARIMIZI
YAKINDA
BİLDİRECEĞİZ

Mini Tarife:

Frankfurt'tan	(Gidiş-dönüş)
İSTANBUL DM	279,-
İZMİR	319,-
ANKARA	379,-
ADANA	419,-

Bu fiyatlar, 20.12.96 - 26.12.96 arası ve Türkiye çıkışlı uçuşlar için geçersizdir.

Satış acentalığını yaptığımız ulusal hava yolumuz THY ile hergün saat 11.35 ve 18:35'de İstanbul, Ankara, İzmir, Trabzon, Adana, Bodrum, Dalaman, Denizli, Kayseri, Gaziantep, Diyarbakır ve Van'a uçabilirsiniz. THY ile verdiğimiz özel hizmetler:

- En az %50 özürü olanlara %40 özel indirim,
60 yaşın üzerindeki herkese, eşine veya birinci derecede akrabasına %25 indirim,
Her aileye bir kişiden itibaren %10 aile indirim

"Mahkumuz; öyleyse vurun"

Onlar kimine göre, suçlu, kimine göre hırsız veya katil veya eroin tüccarı kimineyse, kader mahkumu. Almanya'nın dört bir köşesine yayılmış cezaevlerinin demir parmaklıkları arkasındaki insanlardan, evet insanlardan söz ediyoruz.

Aylardır, yıllardır kendi değişlerine göre mapushanelerin soğuk ve yalnız duvarları arasında yazgıları ve iç fırtınalarıyla başbaşa yaşayan bu insanlar, ilgiye, dertleşmeye, dışardan gelecek bir mesaja o kadar ihtiyaçları var ki... Saymakla bitmiyor.

Geçtiğimiz günlerde yolu Almanya'ya düşen Demokratik Sol Parti Çanakkale milletvekili Hikmet Aydın'la birlikte, Türk mahkum sayısının yoğunluk arzettiği Hessen eyaletindeki Butzbach cezaevini ziyaret ettik ve bir grup vatandaşımızın sesine kulak vermek istedik. Bir dokun bin ah işit misali, neler duymadık ki... Butzbach cezaevinden mikrofonumuza takılanlar, aslında hemen her hapishaneden duyulabilecek konular... Suçsuz olduğunu, iftiraya kurban gittiğini söyleyenler de var, suçlu olduğunu kabul edip, ancak uygulamadaki dışlanmışlıktan yakınanlar da...

Akşam karanlığının geliyor dediği, hücre duvarlarının mahkumlara ayna olduğu ve iç fırtınaların insanı alabora ettiği bir sa-

atte, yapabildiğimiz bu görüşmeden süzülün ilginç ve ilginç olduğu kadar düşündürücü kesitler var.

Suçları ve cezaları ne olursa olsun, mahkum vatandaşlarımızın tümü, dışarının özlemiyse yaşıyor. Hep günün birinde sokağa çıkabileceği günlerin özlemindeler.

Zindanlar... Zindanlar...

Bir grup Türk mahkum, büyük bir iftiranın kurbanı olduğunu ve suçsuz yere hapishaneye düştüğünü söylerken, kimisi yalnızlıktan, ilgisizlikten yakınıyor. İşlediği suçu kabul edip, pişmanlık duyanlar, ailesinden, kendisine umut bağlayanlardan özür diliyenler de... Cezasını fazla bulup, adaleti arayanlar da.

Hemen hepsinin birleştiği bir ortak nokta ise, yabancı mahkumların Alman cezaevlerinde ayrımcı muamelelere maruz kalmaları. Yemeklerden şikayetleri var, gardiyanlardan. Yedikleri dayaklardan. Görüşme günleri haklarının gaspından söz edenler de. Söz, karanlık ve rutubetli odalardan söz açılınca, hemen hepsi başını sallıyor. Cezaevi kurallarına birazcık başkaldırırsa, bu kişilerin belki günlerce, haftalarca bu zindanlara kapandığını öne sürüyorlar. Zindanda „aklı başına gelmeyenlerin

Butzbach Cezaevi'nde yatan 80 Türk mahkumdan, Fahri Konakçı, Atilla Karaman, Erdal Aslan, İsmail Evirgen, Orhan Baba, Adil Bırsöz, Kader Hoşgör Derviş Gülbaşı ve Apo Karadeniz, fotoğrafta kendilerini ziyaret eden ve sorunları istemleri hakkında bilgi edinen Demokratik Sol Parti DSP milletvekili Hikmet Aydın ile...

ise akibeti, düşünmesi bile güç ama, iddia ediyorlar, alabildiğince dayak. „Gardiyanların, hücrelere girip, istediği kişiye keyfi dayak atması buralarda öylesine doğal.“ diyorlar.

Beton igneler iddiası?

Cezaevi yaşamı zor. İnsanlar iç dünyası ile, içinde bulunduğu somut koşullar arasında çatışıp duruyor. Kıyasıya bir çatışma bu... Sorun yaratıyor. İnsanı saldırgan yapıyor, içinden birşey haksızlıklara başkaldırmasını emrediyor. „Birinin deyişine göre, „insan, insan olmaktan çıkıyor.“ Çözüm, sakinleştirici „uyuşturucu“ igneler. Nasıl bir iğne dediğimizde, herkes birbirine bakıyor. Yüzlerde bir korku ve çekingenlik var. İçlerinden ikisi, „Beton igneler“dir bunun

adı. Avrupa'daki tüm cezaevlerinde kullanılır. Yasaldır. Ancak önemli olan dozajıdır, Bir mi iki mi? Onu bilemezsiniz. Anlık siniri yatıştırması için düşünülmüştür ancak, aylarca feleğinizi şaşırsınız, insan değil robot olursunuz.

Yeme ve yatmadan başka, hiçbirşeyi düşünmek mümkün değil.“ Akşam karanlığının „gelıyorum“ dediği bir saatte, ayrılık vakti geldiğinde, herkesin içini bir burukluk kaplıyor.

„Mahkum da olsalar, insan onlar. Duyguları, sevinçleri var. Bizi unutmayın. Sesimizi duyurun.“ diyorlar.

Açılan soğuk kapıların gölgesi ve demir gürültüsü arasında kaybolup gidiyorlar. Hücrelerindeki çıplak duvarlarla bitmeyen randevularına yetişmek üzere...

Çöpleriniz için gündüz yapıyoruz biz 0 geceleri...

☎ 21 23 23 63

FES

Frankfurter Entsorgungs- und Service GmbH

Resmi kurumduk, şirket olduk. Önce de iyiydi, bugün daha iyi.

Değişim, yeniliği getirir. Çöp alanındaki bu değişimin adı, sorumluluğu resmi kurumdan alarak şirketleşen FES'dir. Gece yarısı, sokakların temizliğinden tutun da, çöplerin çevreye duyarlı biçimde, işin ehli yöntemlerle alınıp işlenmesi gibi, temiz bir servisi sizlere sunuyoruz!

Sokaklarınızı sadece gündüz değil, geceleri de temizliyoruz. Hem de en uygun yöntemle, güvenilir ve en hızlı biçimde. FES GmbH